

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 39-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 29-tą RUGSĖJO (SEPTEMBER) 1934 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

VIETOS ŽINIOS

Vilniui Vaduot S-gos Skyrius Rengia Prakalbas

L. U. K., 12 Vernon gatvės, spalio 7-tą dieną, 33 valandą popietį (salė bus atidaryta kaip 2:30).

Tą dieną bus paminėjimas 14 metų sukaktuvių nuo užgrobimo Vilniaus per lenkus. Ant spalio 7-tos dienos atvyks Lietuvos vice-konsulas p. Daužvardis ir pasakys įspudingą tai dienai prakalbą. Aušrelės choras po vadovystę Jono Dirvelio, išpildys tai dienai pritaikytą muzikale programą.

Todėl kviečiame Worcesterio ir visos apylinkės lietuvius dalyvauti šiame rengime ir suteikti užuojautą savo broliams vilniečiams, kurie skursta ir alksta okupuotoj Lietuvoj. Taipgi išgarsite prakalbą vice-Konsulo apie šiandieninę padėtį Europoj ir Lietuvoj. Girdėsite kaip lenkai plakasi prie Lietuvos politikierių, kad juos nebartų, už jų barbariškus darbus. Įžanga 10c dideliems del padengimo salės lėšų.

Kviečiam visus lietuvius dalyvauti šiame rengime.
Rengimo Komitetas

Artisto Prano Rimkaus Koncertas Worcesteri

Spalio 14-tą, Lietuvių Ukėių Kluibo salėje Worcesteri, worcesteriečiai rengia labai garbingą puotą iš Lietuvos svečių, žymiam operos artistui Pranui Rimkui pagerbti. Pranas Rimkus yra užbaigęs aukštąjį dainavimo mokslą Italijoje. Dainavęs Milane, Romoje, Danijoje, Olandijoje ir Lietuvoje. Apart to, p. Rimkus yra geras patrijotas, dalyvavęs Klaipėdos sukilime 1923 m. savanorių armijoje ir yra apdovanotas už pasižymėjimą garbės sidabriniu medaliu. Tai bus labai įdomu su šiuo svečiu Worcesteriečiams susipažinti ir kartu linksmai laiką praleisti.

I šią garbingą puotą rengiasi eiti visi Worcesterio profesionalai, biznieriiai, ir visi vietiniai lietuviai. Programoje dalyvaus apart svečio p. Rimkaus, žymiausi Worcesterio meno artistai.

Požela Apgalėjo Zarinovą; Bartušis — Prancuzą Ledoux

25-tą dieną rugsėjo, pramonės budinke įvyko svarbios ristynės, kuriose svarbiausioj poroj omė dalyvumą Karolis Požela su ukrainiečių akrobatu Zarinovu. Ristynių kova už pergale ejo visu smarkumu. Abu ristikai atrodė lygsvaroje ir pasirengė vienas kitą nugalėt. Abu miklūs ir stiprūs, kadaise buvę pasauliniais čempionais, o dabar skaltomis kaip pirmaeiliniai ristikai ir inteligentai, nes kaip tik, jiedu ir ritosi inteligentiškai — be muštynių.

Pirmu sykiu jiems pasirodžius arenoje sunku buvo pasakyti, kuris kurį įveiks. Prasidėjus imtynėms Požela beveikiant per galvą savo oponentą nė nepajuto kaip jo kojos ir virves susipynė ir pateko pats į Zarinovo slastus, ir netrukus buvo apgalėtas.

Dabar Zarinovas jautėsi patenkintu, nes manė, kad vieną iš dviejų ritimosi visgi laimės ir tokiu būdu bus Poželos pergaltojum. Tačiau apsiriko. Požela antru sykiu emėsi atsargiau ir netrukus jį paritė; parito nepaprastu, bet akrobatišku būdu, tai yra, kuomet Zarinovas laikė jo galvą savo tarpkojy, Požela išstrūksė iš saspaudos susyk užšoko ant jo pilvo ir tokiu būdu prispaudė Zarinovo pečius prie matroso.

Trečiu sykiu pasirodžius ristikams arenoje, buvo pastebima, kad Zarinovas nedatesės. Susikibus į penkias minutes jau buvo Poželos perblokštas prie matroso. Matyti, kad Worcesteri niekas dar Poželos neįveikė, todėl veikiausiai jam teks ateity susidurti su prie čempionato karunos einančiais ristikais.

Kitos trys poros ristikų ritosi po pusę valandos. Vincas Bartušis, čekietis permetė prā-

GENEROLAS HUGH S. JOHNSON, NRA VYKDYTOJAS, ATSISTATYDINO

Hyde Park, N. Y. — Gen. Hugh Johnson NRA administratorius atsistatydino 25 dieną rugsėjo nuo savo pareigų. Jo atsistatydinimą prezidentas Ruzveltas priėmė. Dabar tikimasi, kad seks NRA perorganizavimas sulig Naujos Dalybos pagrindu.

Gen. Johnson buvo atkaklus šalies administratorius, daugiau linkęs gint mažumų reikalus, negu kad skaitytis su didžiūmos šalies gyventojų reikalais. Su juo

turėjo kivrėjus Darbo sekretorė Miss Perkins ir kiti. Ypatingai jis puolė audėjų streiką ir todėl to streiko komiteto pirmininkas Gorman pareikalavo, kad Gen. Johnson tuojau atsistatydintų nuo šalies administratoriaus pareigų. Ir tas įvyko greičiau negu tikėtasi. Taigi netrūkusių pamatysim Gen. Johnson pavaduotoją, užimtį jo administracijos vietą, kuris ves NRA perorganizavimą sulig Naujos Dalybos principo.

HAUPTMANNO AREŠTAVIMAS IR \$100,000 PARANKA

New York, rugsėjo 20. — Bronx buvo areštuotas Bruno Richard Hauptmann, vokiečių dailidė, kuris buvo policijos įtartis Lindberghų vaiko pavo-gime ir \$50,000 užstato nuo jų paėmimo. Dalį tų pinigų (\$13,760) rado Hauptmanno gara-džiuje ir sakoma, kad tie pinigai buvo Lindbergho sužymėti. Taigi užtektinai įrodymo, kad Hauptmanną areštuot. Buvo pristatyta ir patkrinta kaipkurie jo rankraščiai su žmogvagių rankraščiais, kurie buvo rašyti Lindberghui, reikalaujant \$50,000 užstato už vaiko išpirkimą; sakoma, rankraščiai turi panašumą ir todėl manoma, kad tuo žmogvagiū ir pinigų emėju niekas kitas nebuvo kaip tik pats Hauptmannas. Jei ištikrųjų tas sekis įrodyt teisme, o prie to dar prisidės Lindberghų vaiko nužudymas, tai Hauptmannas veikiausiai bus teismo nuteistas iki mirties.

ka turi but nustatyta. Adv. Fawcett išpildė naują aplikaciją, kai netrūkusių bus idėta teisėjui del Hauptmanno paliausavivo iki teismo ant \$5,000 parankos. Jo teismas busias už dviejų savaičių laiko.

Tuo tarpu Sv. Valstijų žvalgas Arthur Johnson buvo telegramu pasiustas į Vokietiją į Leipzig ar Bremeną, kad p a t i r t i apie ten išvokusius Hauptmanno sebrus, kad daugiau papildyt įrodymais jo prasikaltimus. Vokietijos valdžia pasisakė, kad ji stengsis pagalbelti Sv. Valstijų žvalgui, kad daliką privedus prie nuodugnaus ištirinėjimo.

Pasukit Savo Laikrodį Atgal, Spalio 1-ą Dieną

Dienos šviesos taupymo laikas užsibaigis sekmadienį. Valanda sutaupyta pagal teises pavasarį bus sugražinta laiko kalendoriui. Laikrodžiai bus pasukti iš dienos taupymo laiko į rytų valstijų laiką (Eastern Standard Time).

Atlanto Nugalėtojų Atgarsiai

Glasgow, rugs. 22. — Su dideliu nenoru, Atlantiko vandeny nas išmetė aidą savo nugalėtojų, kurs įvyko liepos 1933 metuose, kuomet lietuviai lakunai Dariaus Girėno ypatose laimingai perskrido Atlantiko vandenyną. Tačiau del nežinomų aplinkybių, tikslo nepasiekė, nes žuvo Pomirranijos girioje, Vokietijoje, apie 400 mylių nuo Lietuvos laikinosios sostinės Kauno.

Gėlių Diena, Spalio 6-tą Dieną

Labdarybės draugijos susirinkimas įvyko rugsėjo 18-tą dieną. Tarp svarbesnių draugijos reikalų buvo Metinė Gėlių Diena. Pirmininkas ir iždininkas pranešė, kad miesto valdyba suteikė Labdarybės draugijai leidimą laikyti Gėlių Dieną, spalio 6-tą.

Sovietai Sutiko Parduot Mandžiurijos Gelžkelį

Tokio, Japonijoje. — Šiomis dienomis patirta, kad čia sutikta oficialiai parduoti Rusų-Kinų Tolimų Rytų gelžkelio dalį tos teritorijos savininkui Mančukuo už 170 milijonų jenų (\$50,728,000). Kas išneša apie vieną penktą dalį visos pirmiau iš japonų reikalauotos sumos. Kalbama, kad per visą laiką buvo vedama slaptos derybos tarpe Japonijos užrubežinių reikalų ministerio Hiroto ir Sovietų pasium tinio K. Jurenevo; tiksliai abiem nusileidžiant, buvo prieita prie galutinio susitarimo.

Labdarybės draugijos susirinkimas įvyko rugsėjo 18-tą dieną.

Sioj draugija nutarė užkviesti Worcesterio profesionalus ir veikėjus prisidėti prie šios dienos.

NUPIRKO DARIAUS GIRĖNO PORTRETUS

— Užsienio lietuviams remti draugija žinodama, kad Darius ir Girėnas yra dabar populiauriausi vardai užsienio lietuviuose, nupirko tų vyrų tam tikrą skaičių portretų ir juos išsiuntė užsienyje esančių lietuvių organizacijoms ir mokykloms.

Specialis susirinkimas įvyksta rugsėjo 28 dieną, 8-tą valandą vakare, bažnytinėje svetainėje. Susirinkimas taipgi nutarė suselpti be jokio atidėliojimo vieną pavargusę šeimyną, kuriai reikalinga pagalbos.

nijos pusės. Tie 50 milijonų dolerių, kuriuos tikisi Sovietai gauti iš Japonijos bei Mančukuo, yra tik menka dalis tos sumos pinigų, kurią bolševikai išleido bevirbduodami savo kariuomenę į Mandžiurijos pasienį. Kad ir tie patys 50 milijonų dolerių ne-taip lengvai bus paimti, dvi trečdalis tos sumos bus gražinamos tų dviejų valstybių — Japonijos ir Mandžiurijos išdirbiniais — mašinomis, o tik tikiama trečdalis jėmū ir veikiausiai ant il-gų metų termino tebus išmokama.

13,000 Kareivių Buvo Pastatyta Audinyčių Sargybon

Sulig paskutinių duomenų, kurias patikrina bendroji spauda, pasirodė, kad aštuonios valstijos turėjo paskelbt mobilizaciją del 13,000 tautinės gvardijos vyrų, kad atlaikyt audinyčių streiko spaudimą. Tos gvardijos išlaikymas valstijoms lėšuoja iki \$45,000 kas dieną. Išimant asarinių ir kitų nuodingų dujų lėšas atskirai. O tos nuodingų dujų granatos apskaitoma, kad taipgi lėšuoja kiekvienai valstijai tarpe \$5,000 ir \$6,000 tukstančių kas dieną.

Reiškia, kad palaikyt ramybę del įvykusio audėjų streiko, šioms val-joms (Georgia, Rhode Island, Massachusetts, Šiaurės Karolina, Connecticut, Maine ir t.t.) lėšavo virš \$50,000 kas dieną del tautiškos gvardijos išlaikymo. Be abejonės, kad šalies gyventojams našta tų bereikalingų nuostolių teks padengti. Ir tik todėl teks padengti, kad audinyčių savininkų pralobimo norai niekados nėra pasotinami, neatsižvelgiant į tukstančius alkanų šeimynų, kurios del geresnio duonos kašnio turi savo gyvast' statyt pavojūm ir tankiausiai del pabrūkantų sauvaišikumo.

Policijantas šoka ant manęs kaip bengalo tigras

Nesuspėjus man apsukti filmų aparatą, policijantas puolė prie manęs visu savo agresingumu, parodęs visą savo lenkišką žiaurumą. Nuo pradžios maniau, kad jis nesupranta mano tikslo, kad gal man, jog aš koks užsienio žvalgas. Aš jam aiškinau, kad esu turistas ir, kad mano tikslas yra nufilmuoti miestelį. Bet mudu nesusikalbėjome. Aš angliškai, o jis lenkiškai šukavome. Matydamas, kad lenkas nesupranta manęs, o aš šiek tiek suprasdą

GENYTOJŲ

— Užsienio lietuviams remti draugija žinodama, kad Darius ir Girėnas yra dabar populiauriausi vardai užsienio lietuviuose, nupirko tų vyrų tam tikrą skaičių portretų ir juos išsiuntė užsienyje esančių lietuvių organizacijoms ir mokykloms.

JANUŠKEVIČIAUS ĮSPUDŽIAI IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

KĄ JUOZAS JANUŠKEVIČIUS MATĖ, PATYRĖ, IR NUFILMAVO PAVERGTOJ RYTINĖJ LIETUVOJ

Mūsų jaunas veikėjas, Juozas Januškevičius, Jr., Amerikoje gimęs ir auğęs, gabus filmininkas jau sugrįžo iš Lietuvos. J. Januškevičius išbuvo Lietuvoje vos tik arti 3 mėnesius. Jis nuvyko Lietuvon filmų gamybos reikalais. Prieš išvykstant p. J. Januškevičiui į Lietuvą, man teko su juom plačiai pasikalbėti ir prikaltinti jį aplankyti pavergtą rytinę Lietuvos dalį.

Gerb. Januškevičius mano pasiūlymus priėmė ir tiesiai nuvyko į Rytinę Lietuvą lenkų valdomą. Jis nuvyko į tą vargų ir bėdų kraštą ne vien tik filmų reikalais, bet kartu, jis turėjo tikslą patirti, ir savo akimis pamatyti pavergtos Lietuvos gyventojų būklę, kad sugrįžęs galėtų mums, Amerikos lietuviams, papasakoti apie mūsų pavergtų brolių ir seserų gyvenimą lenkų valdomoj Lietuvoj.

Ir atlikęs savo misiją į rytinę pavergtą Lietuvą, p. Januškevičius nesigaili savo kelionės, nuovargio ir pergyventų daug kritiškų valandų tame krašte, nes jis pasiekė dvejopą tikslą: 1) jis surinko ir pagamino gražų rinkinį naujų gražių, Amerikos lietuviams įdomių filmų; 2) jis pervaziavęs visą Lietuvos rytinę dalį, savo akimis viską matė, viską girdėjo ir daug visko patyrė, dabar galės mus, Amerikos lietuvius, teisingai ir plačiai painformuoti apie to krašto žmonių gyvenimą.

Filmininkas J. Januškevičius, Jr. šį mėtą pagamino kur kas daugiau filmų iš pavergtos ir nepriklausomos Lietuvos ir galės savo filmose dar kartą sužavėti ir painformuoti Amerikos lietuvius apie jų seną tėvynę Lietuvą. Ne vienas Amerikoj gyvenantis lietuvis turės progą pamatyti savo glaudinį kraštą kaimelį bei miestelį ir išvysti skirtumą kylančio progreso. Taipgi matys daug naujų, ligi šiol nematytų Lietuvos kraštų lig šiol nepatekusių į filmas.

Januškevičiaus gamintos filmos nepriklausomoj Lietuvoj bus kalbamos — "real talkies", gi filmos iš pavergtos rytų Lietuvos nekaltos — "silent", bet p. Januškevičius šias filmas redaguodamas žada padaryti fonografiškas, reiškia, jis pats įkalbės į jas reikalingus tų filmų ir kraštų išaiškinimus, tokiu būdu jos bus su pilniausiomis informacijomis — reiškia žodžiu patiektos.

Pavergtoj Lietuvoj p. Januškevičius negalėjo laisvai filmuoti kalbamasis filmas; lenkų žandarai, viešoji policija ir slaptieji žvalgai neleido jam tai daryt, o Lenkijos vyriausybė leidimo nedavė, nes bijoj, kad rytų Lietuvos žmonės nepasisakytų žodžiu apie savo sunku po lenkų valdžia gyvenimą, kad nenusiskųstų ir negalėtų žodžiu viską filmoje išdėstyti apie tragedišką savo buitį. Lenkai taipgi užgynė filmuoti tyliąsias ir nekaltamąsias filmas, vienok p. Januškevičius, turėdamas amerikoniškos įgimties drąsumą ir laikydamasis takto, valiojo surinkti gražų rinkinį filmų ir išvengė Lenkijos žandarų pavojaus: konfiskavimo jo filmų.

KELIONĖ IŠ KAUNO Į RYTŲ LIETUVOS KRASTĄ

Greituoju traukiniu išvykau iš Kauno į Daugpilį — lenkų ru-bežių. Atvykus į Daugpilį, patyriau, kad jeigu iškeliauis į švenčionis, tai pasieksiu šį miestelį pusiauaktu — aiškino man p. Januškevičius. Todėl nusprendžiau pernaktoti Daugpily ir sekantį rytą išvažiuoti ankstyviausiu traukiniu; ką ir padariau.

Po kelėtos valandų poilsio Daugpily, vos tik pradėdant aušrai brežti po ketvirtos valandos rytu, išvykau į garsųj švenčionių miestelį, kur lietuviai tebėra tikriausiai ir patrijotingiausias rytų Lietuvos piliečiai. Apie švenčionių miestelį labai daug girdėjau nuo žmonių budamas Amerikoje, daug skaičiau, iš kalno žinojau, kad vykstu į grynai lietuvišką rytų Lietuvos kampelį. Po kelių valandų traukiniu atliktos kelionės atsiduriau švenčionyse anksti ryto, apie aštuntą valandą; miestelio gyventojai tikslai buvo sukilę, daug krautuvių dar buvo uždary, žmonių judėjimas miestely mažas, tikslai tarnautojai, darbininkai ejo šian ir ten, pramonininkai, valdininkai dar tebeapspyriavo. Europoj, ypač Lietuvoje miestuose visur taip yra.

Nuo stoties atvykau į švenčionių miestelio centrą — rinką; gražus didelis plotas, šian ir ten mačiau žmonių grupes, daugiausia žydai krautuvininkai dalinasi gražaus ryto įspudžiais į saulutę pažvelgdami ir spręsdami laiką, kaip tai žmonės Lietuvoj daro. Ilgai nesižvalgęs, nusistačiau savo filmų aparatą ir rengiausi centrą filmuoti; žmonės tai pamatę, pradėjo artintis prie manęs, daugiausia žydai; visi domėjosi ką aš darysiu? Pradėjo kalbinti mane lenkiškai, lietuviškai, rusiškai, bet aš nudaviau, kad nė vienos kalbos nesuprantu, nes pamačiau policijantą besianti- nantį. Pagaliau žydėliai pradėjo mane kalbinti vokiškai, vienam kitam kiek galėjau atsakiau vokiškai.

POLICIJANTAS ŠOKA ANT MANĖS KAIP BENGALO TIGRAS

Nesuspėjus man apsukti filmų aparatą, policijantas puolė prie manęs visu savo agresingumu, parodęs visą savo lenkišką žiaurumą. Nuo pradžios maniau, kad jis nesupranta mano tikslo, kad gal man, jog aš koks užsienio žvalgas. Aš jam aiškinau, kad esu turistas ir, kad mano tikslas yra nufilmuoti miestelį. Bet mudu nesusikalbėjome. Aš angliškai, o jis lenkiškai šukavome. Matydamas, kad lenkas nesupranta manęs, o aš šiek tiek suprasdą

(Tęsa ant 5-to pusl.)

LIETUVIAI AMERIKOJ

Brooklyn, N. Y.

LIAUDIES VAKARAS — ŽYMAUSIAS DAILOS TALENTŲ RINKINYS

Jeigu kas rengia kokį dailos vakarą, tai šiais laikais nėra įdomybė, ir rodos, kad tokia žinia nėra naujiena. Bet šitame atveju sudaro įdomumą. Jeigu Brooklyn'e kas kada iš lietuvių dar rengia, tai panašus dar nėra surengę delto, kad tokio dailos talentų suvedimo ant scenos vienu kartu dar nebuvo. Pamatykit kas dalyvauja, ir tada spręskite patys. Dalyvauja šie solistai: Banys, Sadauskaitė, Tamkiūtė, Menkeliuniūtė, Česnaičiūtė, Ramoškaitė, Pankevičiūtė, Petrauskaitė, Janavičiūtė, Tamošaitienė, Tamašauskienė, Stankunas, Morkus, Kažemėkas, Mažėka, Kriaučiūnas, prie jų Karalienės Angelų Parapijos koras, vedamas p. Dulkės. Dalyvauja viena žymi operos artistė, kurios vardas del tulų sumetimų, dar nėra skelbiamas. Prie dainininkų bus taipgi žymesni talentingi muzikantai su striunų instrumentais: — Brazauskas, Vedegys, Bekeris, ir Valečka. Patys jauniausi ir nepalikti. Pirmą kartą dalyvauja vaikučių koras, vedamas panelės Tamkiūtės. Visus paminėtus dailininkus apvienija, ir pats dalyvaudamas kompozitorius profesorius Žiliavičia.

Visi paminėti mūsų apylinkėje skaitosi žymiausiai dainininkais ir muzikantais. Tokias dailos įegas vienu kartu ant scenos sukuopti, tur but gali tik Radio Valandų vedėjai. Tik jie turbut turi tą magnetizmą, kurie sutraukia ne tik publiką į jų parengimus, bet ir mūsų dailininkus, kad visuomenė duoti puikią progą pasigerėti dainos ir muzikos dailumu. Del to kiekvienas turi šitokią programą išpildant išgirsti ir pamatyti. Įžangos 50 centų.

Liaudies vakaras įvyks Klasišaus salėje, spalio 7 dieną po pietų. Rengia Radio valandų vedėjai pp. Ginkus, Valaitis, ir Tamašauskas. J. Svyrunas

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlantiko ir Klaipeidos laivų susisiekimą. Tarp Klaipeidos ir Stockholmo tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 val.

ISPLAUKIA IS NEW YORKO
Gripsholm Spalio 3
Kungsholm Spalio 25
Gripsholm Spalio 30
Drottningholm ... Lapkričio 17
Kreipkitės į vietinį agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
10 STATE ST., BOSTON, MASS.
21 STATE ST. NEW YORK, N. Y.

Hartford, Conn.

Bostono žymus juristas adv. A. O. Šalna kalbės Hartforde spalio 9-tą dieną. Svečiai iš Utica, New York.
Vietos VVS skyriaus specialės Komisijos pirm. p. Čkas pranešė Komiteto nariams, kad žymus Amerikos lietuvių juristas, kuris labai populiarus tarpė Mass. valstijos juristų bare ir buvusiis narys Amerikos juristų delegacijos į tarptautinę juristų konferenciją Paryžiuje, gerb. advokatas Antanas O. Šalna kalbės Hartforde spalio 9-tą dieną Vilniaus gėdulios dienos paminėjimo iškilmėse. Apart p. Šalnos, kalbės J. V. Amerikos Kongreso narys, Herman p. Koppelman, Dr. James J. Boucher, Dr. Mindaugas Mikolainis ir vietos liet. gerb. kleb. kun. Jonas Ambotas.

Muzikos ir dainų programė dalyvauja žymiausi vietos dainininkai ir muzikai, kurių vardus vėliau paskelbti žada VVS k-tas, tačiau "A. L." korespondentui teko patirti, kad dainuos p-lės Ona Katkauskaitė, V. Kaunišaitė, ponia Sintautienė ir p. Sintautas, p. M. Kripas, ir parapijos šv. Cicilijos choros po vadovyste p. Burdulio. Tačiau teko patirti, kad muzikos ir dainų programas bus papildytas naujais talentais, apie kuriuos vėliau sužinosime. Tikimasi, kad vietos ukrainiečiai dalyvauja su savo talentais. Žodžiu, vietos lietuvių šie metai žada žymiai iškilingiau paminėti Vilniaus gėdulios dieną negu kada nors buvo minima praėity. Tai bus gražiausias ir įdomiausias programos.

Svečiai iš UTICOS
Vietos lietuvių šeima—pp. Januškevičių bene bus vienintelė, kuri taupo svečių net iš tolimųjų miestų aplankoma. Tikrai, Januškevičių namas tai svečių centras. Sekmadienį, rugsėjo 16-tą, pas ponus Januškevičius buvo benkietas paminėjimui Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos 60 metų sukakties jubilėjo, gi rugsėjo 23 d. buvo kitas benkietas priėmimui svečių iš Utica, N. Y. Garbės svečiai buvo p-lė Viktorija Kalvaitytė, jos brolis Albertas Kalvaitis ir p-lė Jūlytė Vandriūtė, taipgi burelis vietos jaunų lietuvių, kurie labai smagiai dieną praleido su svečiais. Utica lietuvių jaunuliai labai pavyzdinai, malonus.

Filmninkas p. J. Januškevičius, Jr., labai daug pakvietimū laiškais gauna iš lietuvių kolonijų rodytui judamū paveikslų iš Lietuvos, iš artimesnių kolonijų lietuvių veikėjai asmeniškai atvyksta kviešti p. Januškevičių aplankyti jų miestą su judomais paveikslais tokiu tikslu lankėsi iš Thompsonville—Ware House Point lietuvių rugsėjo 23 d. Atrodė, kad p. Januškevičius kas metą vis labiau pageidaujamas su paveikslais lietuvių kolonijose. "A. L." Koresp. X.

Philadelphia, Pa.

LAI DOTUVĖS

Dar neužibaigę nagrinėjimas įvykusios Morro Castle laivo tragedijos, laike kurios nevisi spėjo laiminti išgelbėti savo gyvybę. Komisija dar neužibaigę ištirinėjimus kokia buvo gaisro priežastis ir kodėl žmonėm buvo taip sunku išsigelbėti. Pasažieriai turėjo sėkti nuo degančio laivo, nežinodami kas ten laukia jų — mirtis ar gyvybė.

Kaikurie jau sugrįžo į Philadelphia, pilni džiaugsmo, kad liko išgelbėti ir papasakojo apie savo baisias pergyventas valandas. Vienok, viena žydelkaitė, Anne Litvak, kuri gyvena nr. 7538 o. 2nd gatvės, nebuvo išgelbėta, tai apie ją nebuvo aiskios žinios penkias dienas. Kada merginos namiškiai gavo žinią, kad ji surasta, tuojaug nuvyko ją parsivešti. Parsivežė ją, negyvą, išbuvusę jurėse per

penkias dienas, net pasikeitusę išvaizdoje. Visiems buvo didelis širdies skausmas.

Laidotuvės įvyko už dviejų dienų. Namiškiai, jos pažįstami ir pašaliniai žmonės graudžiai atsisveikino su 22 metų mergaite. Tukstančiai žmonių buvo atėję į pagrabą.

Ant devintos ir Christian gatvės, lange įdėta gelbėjimo gyvasties korkos juosta, gi vienas asmuo išpasakoja kaip tapo išgelbėtas su pagelba tos juostos. Daug žmonių eina ir žiuri, kaip į kolkį nematytą reginį. Šioji juosta yra brangus irankis atsitikus vandenyje kokiai nelaimėi.

Klaidos Atitaisyimas

Rugsėjo 15-tos dienos, 37-tame numery, "Amerikos Lietuvių" buvo patalpinta "Naujienos", ir netikėtai įvyko pakeitimas. Aprašymas buvo apie naują laikiną pamaldų vietą lietuviams ir apie pasitarimą dėl stoties naujos bažnyčios. Buvo ten pažymėta, kad: žmonės nenori jokio komiteto, komisijos. Turėtų būti šitaip: parapijos vadai nenori jokios komisijos ar komiteto naujos bažnyčios statymo reikale. "Balandėlis"

Boston, Mass.

PROGA PASIMOKYTI

Bostono Viešosios Vakarinės Mokyklos yra sesioje pirmadienio, antradienio ir trečiadienio vakarais, nuo 7:30 iki 9:30 valandos. Šios mokyklos yra uždėk visiems Bostono gyventojams. Nereikia nieko mokėt už knygas, popieras ar kitus reikalingus daiktus.

Pradinės mokyklos suteikia progą: 1. įsigyti vakarinės pradinės mokyklos diplomą; 2. pagelbsti išmokyti kaityt, rašyt ir kalbėt anglų kalboje; 3. suteikia reikalingą prisirengimą tapti SV Valstijų piliečiais; 4. suteikia pamokas namų ekonomijoje, kaip siuvisimo, namų papuošimo, kepimo ar valgių gaminimo ir namų ruošos.

Aukštesnės mokyklos suteikia daug kursų akademiškose ir komercijos šakose.

Amatų mokyklose galima gauti išsilavinimą įvairiuose užsiėmimuose, kaip statyboje, elektros įvairiose šakose, spaustuovė darbuose ir panašiai. Mokyklos randasi visose Bostono dalyse. **Direktorius**

Philadelphia, Pa.

PRANEŠIMAS

Šiomet, 29-tą lapkričio sukan-ka lygiai 25 metai, kaip žemaitijos Vyskupas, Gasperas Cirtautas klėrika Igną žimblį įšventino į Kunigą; kuris dabar yra šv. Jurgio parapijos klebono. Kaip jurgiečiai, taip ir kazimieriečiai ir andrijiečiai tą labai gerai žino, kad jis už savo uolumą tikyboje, už artimo meilę, už skleidimą apšvietos, ir didę meilę link tėvynės Lietuvos, yra vertas kuodidžiaustos pagarbos. Todel vakare, 25-tą lapkričio, muzikaloje svetainėje, prie Allegheny ir Tilton gatvių įvyks puiki pramoga—bus puota su pamarginimais ir šokiais. Kas mano dalyvauti, yra mel-džiamas, kad iš kalno pasirupintų įsigyti įžangos tikieta, nes mat pagaminimui puotos, reikia iš kalno žinoti kiek juos ypatų dalyvauas. Tad dar kartą širdingai meldžiame visų malonėkite dalyvauti toje iškilmingoje pramogoje ir iš kalno įsigykite tikieta.

Į komitetą įeina Kazys Žadeikis, pirmininkas; Ignas Lėpa, vice—pirmininkas; Petras Jeseliūnas, sekretorius; Julius Maslauskas, sekretorius; ir Natalija Mockielunaitė, komiteto narė. **A. L. Korespondentas**

Lowell, Mass.

IŠGELBĖJO KUDIKĮ NUO GIRTO TĖVO

Trys kaimynai pašaukė policiją pas Čeponius ant Davidson gatvės. Atvykę septyni policijantai rado Joną Čeponį, girtą, stovintį prie atjėdyto lango su kudukiu rankose. Policija sugriebė Čeponį, kaip tik tame momente, kada įsai būtų metęs kudukį per langą. Policijantai pranešė, kad Čeponienė pasakojo, kad jos vyras sumušė ją ir paskui atėmė iš jos rankų kudukį. Kada įsai pradėjo eit prie lango ji suriko ir kaimynai pašaukė policiją pagelbėti. Čeponis buvo nuvežtas į policija nuvadą ir apkaltintas už girtybę.

New Haven, Conn.

Orui atvėsus, mūsų kolonijoj prasidėjo brudėjimas tarpe visu draugių, bei kuopų. Visos dirba ir daro planus del surengimo vakary su įvairiais programais. Gražu, kad draugijos darbuojas, nes kiekvienai draugijai per šį depresijos laiką teko nukentėti, taigi vėta jų užmąnumus paremti.

Motery Sėjungos 33-čia kuopa rengiasi prie Moterų Sėjungos, Conn. Apskrities suvažiavimo kuris įvyks mūsų kolonijoj, Spalio 7-tą dieną. Tą patį vakarą Sėjungietės po vadovyste savo pirminkės ir šios kolonijos gabios ir nenuilstančios veikėjos p-lės M. Jokubaitės rengia gražią juokin-gą ir įvairią programą, kuri susidės iš juokingo veikalo, "Nesipriešink". Šiame veikale dalyvauja visi gabus lošėjai.

Bus sudainuota gražių dainų, kurias išpildys mūsų solistai ir solistės, po vadovyste gerb. Var-goninko V. Stasevičiaus, kuris yra darbštus ir kiekvienai draugijai su noru patarnauja.

Po veikalo ir dainų bus šokiai prie smagios orkestros. Griežs polkas, saktinius, kvadrilius ir Amerikoniškus šokius.

Kaip pasirodė, tai sąjungiečių rengiamas vakaras bus smagus. Patartina visiems paremti jį savo atsilankymu. Įžanga suaugusiems 25 centai, vaikams 10 centų.

Nepamirškite Spalio 7-tą dieną septyntą valandą vakare pribukit į parapijos svetainę. **žvalgė**

Brooklyn, New York

Rengiasi Seimam.—I Clevelando Seimą spalio 14-tą dieną vyks nemažas brooklyniečių duryš. Tikrai vyks pp. P. Šlikas, D. Klinga, A. iMkalauskas, J. Sagsys, Drb. B. K. Vencius, J. Antanavičius, J. Ginkus, J. Valaitis, J. Laučiškis, broliai Puskikai, gal dar ir P. Narvydas ir Vyšnėnus. Girdėti, kad ir Long Island lietuvių būrys ruošiasi keliauti. Tik nežinia ar kas iš vadinamu "šnicelio auklėtinii" važiuos. Jų padėtis dar neaiški. Matyti, kad patys sandariečiai vadai dar nenustovėję.

Nesenai "Tėvynė" paskelbė, kad ji negalės nei garsint, nei aprašinėti, nei peikt tautininkų seimo. Betgi tas pats laikraštis, neva "tautininkų" vedamas, jaučiašai nei kiek neprasižengęs S. L. A. "nutarimui" aprašindamas ir garsindamas sandariečių ir dabartinių vienybininkų parengimus.

Ir Brooklyne bus Seimas. — A n t r a s Lietuvių Legiono Seimas įvyks š. m. lapkričio 18-tą dieną. Dariaus—Girėno Posto bute, 262 Hamburg St. Legionieriai veikliai rengiasi svečius pasitikti. Girdėti laukiama: lakuno A. Kielos iš Čikagos, lakuno leit. Sev. Sabo, garsaus narsuolio viršilos Vlodo Balčo, adv. N. Raste-nio, kpt. J. Jurgėlos, kpt. Dr. J. A. Bučnio, puskar. V. Rekaus, gusaro K. Šilvinsko, vyr. leit. adv. A. O. Šalnos ir daugelio kitų.

Legionieriams talkon ateina ir moterys, kurios kuria rėmėjų skyių (Ladies' Auxiliary). Steigiamasis susirinkimas įvyksta ketvirtadienį, rugsėjo 27-tą d. 8-tą valandą vakare Dariaus—Girėno Posto bute. Iniciatyvos emėsi p-lės E. Bartkaitė, S. Jurevičiūtė, ponios Kasmočiėnė, Jurgelienė, Povilanskienė, E. Jovaišienė, Briedienė ir kitos. Lietuvaitės prašomos atsilankyti rugsėjo 27-tą dieną susirinkiman.

Legiono adjutantais K. R. Jurgėla (1453 Prospect Place, Brooklyn) praneša, kad New Britain, Conn. jau organizuojasi postas Nr. 4. Darbo emėsi buvęs Lietuvos savanoris Ant. Zėmaitis ir Amerikos karo veteranas V. Vitukynas. New Britaino koloni-ja 1920 metais pasiuntė Lietuvon 11 savanorių (Ant. Zėmaitis, J. Barvidas, F. ir J. Kuckailiai, P. Dauguskis, C. Cibulskis, J. Simoliunas, A. Žilinskas, A. Makauskas, A. Jakulis, P. Lukaitis) taigi nors mažutė kolonija, bet Lietuvon pasiūtų gynybų skaičiumi užėmė antrą vietą (pirmą vietą laimėjo Chicago). Nėra a-bejonės, kad čia veiks veiklus postas.

Philadelphia, Pa. posto organizavimū rūpinasi buvęs Lietuvos gusaras K. Šilvinskas (tarnavęs 2-me eskadronė, su kpt. P. Jurgėla) ir Amerikos atis. leit. rašytojas J. L. J. Vaščila. Laukiama postų ir Worcesteris, Baltimorėje, Clevelande, Scrantone, Wilkes Barre.

SPALIŲ 9-tą dieną—Čia veikia nuo 1931 m. V. V. S. Skyrius (seniau Legiono Sekcija). Dėja, jam labai sunku veikti, nes oficialieji patriotai per daug užimti politikavimu, bendrovių ardyum ir nauju kurimū. Nežiurint to, kad visų pareiga būtų višakerio-pai paremti šį VVS. skyrių, betgi atsiranda "iš miego pabudusių" veikėjų, kurie corpore nariais įstojo (1933 m. sausio mėn. Legiono Postas ir Tauaininkų Klubas. Šiomet dedama pastangų, kad lygiai spalio 9 įvyktų tinkamas paminėjimas, išvien su katalikų Fed-jos skyrium. Rugsėjo 22-ą dieną ir rugs. 24-tą dieną buvo Taut. "Centro" ir A. L. R. K. Fed-jos sktyrių posėdžiai, taigi gal susitarė vispūsiškai. **K. R. J.**

Thompson, Conn.

LIETUVIŲ KOLEGIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS

Rytinių valstijų kolegijos rėmėjų seimas įvyks spalio (Oct. 12 d. (Kolumbo dienoje), Marianapolė—L. Kolegijoj, Thomp-son, Conn.

Seimo atidarymas įvyks su mišiomis 10 val. ryte kolegijos koplyčioje, kurias atnašaus kolegijos rektorius kun. dr. Navickas. Pamokslą pasakys mūsų išeivirengiamas vakaras bus smagus. Patartina visiems paremt jį savo atsilankymu. Įžanga suaugusiems 25 centai, vaikams 10 centų. Nepamirškite Spalio 7-tą dieną septyntą valandą vakare pribukit į parapijos svetainę. **žvalgė**

Kun. V. Puidokas, R. V. L. Kolegijos R-jų pirm.

New York, N. Y.

LIETUVOS RANKDARBIŲ PARODA NEW YORKE

Daugelis pastangų pasirodyti su lietuvių liaudies dirbiniais Amerikoje tampa apvainikuotos busimaja diėle para, kuri įvyks šių metų spalio 15-tą dieną ir tęsis iki spalio 27-tą dieną.

Paroda organizuojama komercijos pagrindais: visi išskyrus keletą muziejinių dalykų ekspozicijai bus parduodami. Paroda įvyksta pirmos rusies New Yorko krautuvėje: B. Altman Company, kamps 34-th St. ir 5-th Ave. Ši krautuvė yra padariusi per Lietuvos Generalinį Konsulatą sutartį su Lietuvos "Marginiai" B-ve ir "Marginiai" pristatys į parodą gražiausių ir brangiausių lietuvių liaudies artistiškus dirbinius: audinius, mezzinius, linines staltieses, rankšluosčius, aprėdus moterims ir vaikams, taipgi žaislus, lėles, piešinius, gintarus ir taip toliau.

B. Altman Co. krautuvė yra labai susidomėjusi Lietuvos dirbiniais, kaip naujiena ir tikisi, kad visas bus umai išparduota, kas parodoje bus išstatyta. B. Altman Co. krautuvės viršininkai veikia kontrakte su Lietuvos gen. konsulu New Yorke ir taipogi geidžia sueti į kontaktą su lietuviškos kolonijos atstovais, kad paroda pavyktų ne vien komerciniai, bet ir socialiai.

Lietuvos konsulas savo keliu geidžia, kad į parodą atsilankytų kuo skaitlingiausiai visi šios apylinkės lietuvių; ypač jaunomenė: nes jų ta paroda duos progos "pamatyti Lietuvą čia New Yorke". B. Altman Co. norėtų išsiuntinėti pakvietimus visiems, kienu adresai bus žinomi; todėl, kad ši darbą palengvinti, Lietuvos Gen. Konsulatas prašo visų vietos draugijų, klubų ir organizacijų—atsiūsti Konsulatan savo narių adresus, sąrašus.

Laike parodos numatoma lietuviška programa. Sykiu su lietuviškais parodoje dalyvauas taipgi ir estai; todėl paroda bus garsinama visoje New Yorko spaudoje, kaipo "Baltic States" Home Industries". Latviai šį kartą parodoje dalyvauti nesusėję, jie gal prisidės vėliau; bet su lietuviškais, ir estais drauge parodoje dalyvauas šveicarai.

Yra laukiama, kad paroda pavyks komerciniai, bet paroda su-loš diėle ir tautinės kultūros rolę. Pasiruoškime. Panašios parodos įvyks ir kituose miestuose, kaip Čikagoje, Philadelphijoje, Baltimorėje, Clevelande ir kitur. Yra gauta žinių, kad panašioms parodomis interesuoja labiausiai moterų draugijos ir klubai.

Laukiame todėl, kad Didžiojo New Yorko lietuviškos moterų patronizuos parodas organizuotai. **Lietuvos žmogus**

Philadelphia, Pa.

Darbuotojai, kurie tiek daug pašventė laiko ir triuso tikslui įvykdyt skridimą iš New Yorko į Kauną, gavo labai nemaloniją žinią apie Lietuvonikos II kelionės atidėjimą. Lakimo Janušausko pakeitimas, Vaitkaus paskyrimas, nusteibino žmones ir kilo abejojimai ar tikrai Lituanika II skris. Vienok ALTASS ir visi komitetai nenustojo raginė gražiais balsiais, kad skridimas įvyks. Todel, kur tiktai įvyko kokis parengimas, gegužinė, šokiai, pokyliai, tukstančiai žmonij atsilankė ir rėmė "autos garbei sumanytą žygi, kad tik leit. Vaitkus išskristų, pasiektų Kauną.

Dabar su dideliu apgailėstavimu tenka pastebėti tų gražių balsių keitimosi ir skridimo sąjungos pasielgimus, kada praiešė gautu telegramu iš Lietuvos, "Kad is priezasties blogo oro, trumpų dienų, skridimas būtų sustaitytas". Toks ALTASS paskelbimas sudemoralizavo žmones, kurie dėjo diėdes aukas, o klausimas ar nenugązdino buvusius tame darbe komisijos narius? Didelės sumos plaukė į centrá transatlantiniu skridimo reikalui, bet vis buvo dar mažai, vis truko, bet visuomet buvo skelbta, kad baltasis aras skris.

Lietuviai, gyvenantieji Amerikoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose džiaugėsi gavę žinią, kuomet lakunas Janušauskas pirmą kartą pasirodė Čikagoje ir davė vardą naujam lėktuvui Lituanika II. Visi gerėjosi, kada naujas lėktuvas buvo nupirktas, gi lakunas perskrido iš Kalifornijos su aukštais profesionalais žmonėmis. Apie šį įvyki buvo patalpinta laikraščiuose ir net su paveikslais. Nusteibino kita žinia, kad Lituanikai II reikia naujo motoro, naujo propelerio ir kitų įtaisymų. Labai greit iš naujo lėktuvo pasidarė senas lėktuvas, kurį ir šiandien vis nesusėpta sutaisyti, kad būtų galima šiuos 1934 metus skrist iš New Yorko į Kauną. Lietuvos spauda, skelbė, jog laukia žinių, kada jau Lituanika II skris iš Amerikos į Lietuvą, su leit. Vaitkum. Vienok kaip gali skridimas įvykt, jeigu dar lėktuvas nėra pilnai įrengtas?

Skridimo Sąjunga vis prašo, kad komisijos atsisikaitytų, auktojojams duotų teisingas apyskaitas viešai, del teisingumo. Gal nekurių sąžinės balsas išmetinėja. Vytauto parke, laike "Vienybės" pikniko, garsusis p. Strumskis nekuriem pasakė, kad lakunas Vaitkus šmet per Atlantiką į Lietuvą neskris. Kai kurie veikėjai išgirdę tokį pareiškimą, nubėgo pas poną Grinių, vietinį vadą, pasiteirauti ir pastarasis įtikrino kad skris. Mat, garsusis Strumskis geriau permato, supranta. Viena priezastis, kad lėktuvas dar neįrengtas, todėl centro komisija prašo komitetų atsisikaityti, nes dar pinigų reikia; antra, lakunas Vaitkus dar daro pratimus kaip atlikt tokią kelionę. Tai tokios priezastys, kuriuos pagelbėjo Strumskui išpėti, kad šmet neskris. Skridimo atidėjimas iki ateinančių metų buvo permatomas daug asmenų. O gal kita metą, vėl bus reikalinga įtaisyti naują motorą? Gerai buvo, gerai bus. **Veliju**

A. RADVILAS

Valgomųjų Daiktų Krautuvių MĖSOS, VAISIŲ, DARŽOVIŲ
128 Morton St. — Tel. 754
STOUGHTON, MASS.

J. J. BRAKNIS

Profesionalas Fotografistas
577 Hudson Ave.—Tel. Stone 4049
ROCHESTER, N. Y.

Sherelis Coal & Coke Co.

590 Hudson Ave.—Tel. Stone 3841
ROCHESTER, N. Y.

Geriausia Lietuviška Užėiga—Ger.as, šaltas alus ir degtinė
ESTELLA JOSEPHS
18 SOUTH FREEMONT AVE.
Baltimore, Md.

Mėsos ir kitokių valgomų daiktų krautuvių
LEO KONDRAT
1525 SO. 2ND STREET
Philadelphia, Pa.

LIETUVA MINEJO ŠEŠIASDEŠIMTMETINES SAVO PREZIDENTO SUKAKTUVES JO GIMIMO DIENOJE Antanas Smetona su savo žmona sėdi priešaky, užpakaly stovi judvieju sunus Julius ir dukte Marija su savo vyru, majoru Aloizu Valiušu, stovinciu desinej pusėj. 1931 metais Prezidentas Smetona buvo perrinktas septynių metų terminui.

Lietuvos Prez. Biografija

(Tęsinys)

A. SMETONA PRADEDA MOKYTIS TĖVELIŲ NAMUOSE

Pirmoji pradžia skaitymo mokslo atėjo Antaniukui savaime. Jis dar buvo visai mažas, kai vyresnieji jo broliai ir seserys mokėsi (Jono Smetonos šeimoj visi vaikai turėjo išmokyti bent skaityti). Jis tada ramtėliai sėdėdavo sau ant šiltos krosnies ir domiai, susikaupęs, klausydavosi, ko ir kaip jie mokosi. Niekam iš vyresniųjų nė į galvą neateidavo, kad tuo pačiu žygiu tyliusis mažutėlis irgi drauge mintimis mokosi. Paaikškėjo tai tik tada, kai jau ir jam atėjo eilė pradėti mokyti. Toji diena buvo itin džiugi ir smagi Antaniukui.

Tėvai pavedė pradėti Antaniuką mokyti skaityti vyresniąjį jo seselei Mortai (ji dar tebegyvena ištekėjusi už jo paties Užulėnų kaimo ukiminko Krištaponies). Pasiima Morta lietuviškąjį elementorių, rimtai pasisodina broliuką už stalo ir pradeda jam rodyti raides ir slebiuoti pirmuosius žodžius. Tėvai klausosi, žiuri ir kiti broliukai ir seselės, kaip gi čia maželiui seksis. Ir kaip visi nustebė, kada išgirdo, kad mokyns ne tik nereikalingas pirmųjų parodymų, bet moka geriau už pačią savo mokytoją. Tikrai, Antaniukas pats savaime tik klausydavosi ir žiūrėdamas kitų mokymosi, išmoko skaityti geriau už visus vyresniuosius savo brolius ir seseris. Budamas 9-rių metų, jis jau gerai paskaitė. Taip pat, pats viens, be jokio mokytojo, išmoko ir katekizmą, ir išmoko jį geriau, nei trimis metais vyresnė už jį sesuo, kad mokėjo.

Taip pat greitai pramoko iš savo tėvo ir rašytinių raidžių, kurios jam labai gražios atrodydavo. Pramokęs rašyti, kai tik pripuldavo; rašydavo tėvo iš seno turimoje juodoje lentoje, ant kurios šeima šiaip piauštudavo tabaką ar lašinius, rašydavo, žinoma, iš degintų kaulų pagmintąja kreida. Toji lenta 80-ties metų senumo, tebėra dar ir dabar Smetonuose.

Anksti, ankščiau nei kiti vaikai, atliko Antaniukas ir pirmąjį samoningą krikščionies pareigą: išpažintį. Išpažinties atlikti nėuojis mamos vedinas pesčias į Vadoklių bažnyčią už 12-kos kilometrų, vyresniojo broliuko liemens apsvilkęs, nes savos dar neturėjo; toji liemenė buvo jį itin pradžiuginusi, ypač josios kišenės, kurias Antaniukas vis čiupinėjęs ir savo rankutes į jas kišęs. Tiktai mažasis dabita turėjo eiti bažnyčion, kad ir su liemene, bet be batų, basas, nebuvo, mat, kuo apsiuoti. Bet tai ypatingai jo negrauzė, nė nuotaišos negadino. Visa praėjo gerai, tik kunigas, pamatęs tokį mažėlį prie klausyklos, nustebeš pasiklausęs jo motinos:

— O kam gi tu mažėlį čia atvedė? Nejaugi jis jau moka katekizmą.

— Moku, — drąsiai atsakė Antanėlis, ir kunigas pasišaukė jį pirmosios išpažinties atlikti. Tik, kai po išpažinties norėjo atsiskleisti maldaknygę kunigo užduotai atgailai — litanijai susirasti, iš to suomaiščio ilgai negalėjo jos rasti. Kunigas, tai pastebėjęs, išsikėlęs iš klausyklos, ir pasišaukė jį:

— Tai koks tu raštininkas, kad negali litanijos susirasti. Ir padėjo jam ją surasti.

Išmokęs lietuviškai skaityti, Antaniukas tuojau kibo į tėvo turimą bibliotekėlę: Valančiaus „Vaikų Knygelę“, paveiksluota, kuri jam ypač patiko. Dovydaičio „Šiaulėniškį Senelį“, seną 18 amž. pradžios maldaknygę su viduramžio paveikslėliais, kurie labai jam imponavo — tą maldaknygę jis gavo iš tėvo nuosavybėn. Paskiau ėmė dar skaityti Tomo a Kempis „Kristaus sekimą“, kuri visada darė jam ypatingo įspūdžio ir kurį drauge su vėliau išgytuojau vysk. Giedraičio Naujojo Testamento vertimu, jis visur su savim nešiodavosi ir visada mėgdavo skaityti. „Kristaus sekimą“ jis mėgdavo (kaip tai darydavo daugelis pamaldžiųjų katalikų) skaityti atskirais skyreliais, atsiskleisdamas netyčia kurį nors puslapį ir vieta. Tai budavo lyg ir ieškiojimas Danguaus pagalbos nurodymų savo gyvenimo keliui eiti. Nuostabu, kad dažniausiai pasitaikydavo jam atskleisti tos vietos, kur buvo kalbama apie mokslo naudingumą bei reikšmę. Iš to, gal labiausia ir įstrigo Antaniukui galvoje mintis, kad jis turįs pasiekti mokslų, ir tai kuo aukščiausių.

A. SMETONA EINA PIRMUOSIUS MOKSLUS RUSŲ MOKYKLOJE

12 kilometrų kelio beveik visą laiką tamsiu, gudžių mišku. Pavasarį ir rudenį — didžiausias šlapumas, purvynė, vietomis arkliai tiesiog skendėję. Dar šiaip taip, brandant iki kelių, galima išėiti pesčiam ar raitam. Žiemos metu — didžiausi pūsnynai, vos vos bėpaeti, išbrįsti. Mažam 10-ties — 12-kos metų vaikui tatoi ypač sunku, tiesiog virš jėgų, ir fiziinių ir dvasinių.

Ir štai tuo keliu, išilęs, eina, klampoja jau kelintą kartą šitoks mažas berniukas — iš mokyklos namo, pas mylimą motutę, kurios jis begalo pasiilgęs.

Tai kelias iš Užulėnių sodžiaus į Taujėnų miestelį. O tasai vaikiukas — Smetonų Antaniukas, busimas Nepriklausomos Lietuvos Kurėjas.

Šiandien Lietuvoje mokyklų tankiausias tinklas: daugiausia, jei kas keli kilometrai kelio. Bet prieš Didįjį karą, kada Lietuva, nustojusi senos savo nepriklausomybės, tebebuvo dar rusų pavergti, artimiausioji užulėniėiams valsčiaus pradžios mokykla buvo Taujėnuose, už 12-kos kilometrų.

Mokykla buvo tuose pačiuose namuose, kur ir valsčiaus valdyba, antrajame gale. Prie mokyklos buvo ir internatas, bendrabutis tiems vaikams, kurie buvo, kaip Smetoniukas, iš toliau. Vaikų budavo ten visada nemaža. Miegodavo jie ant prastų medinių narų, tartum kokiose kareivinėse. Buvo ten didelis krosnis, kuriame vaikai patys kas sau verdavosi pietus. Maisto kiekvienas atsinešdavo su savim, ar jam atveždavo namiškiai. Taip gyveno ir Antaniukas.

Tų laikų Lietuvos mokyklose dėstomoji kalba buvo rusiška, sodiečių vaikams visai svetima ir nesuprantama. Aišku, kad tokiose mokyklose išmokyti ko, ypač pradžioje, buvo itin sunku. Antaniukas rusų kalbos ir nemokėjo. Tačiau jisai, pirma išmokęs lietuviškai — lotyniškosios rašto abėcėlės, dar namuose taip pat ir rusų raidyno ir išmoko rašyti rusų raides, kad ir nieko nesuprąsdamas, iš vienon buv. vyresniojo kareivio, Užulėnių kaimo vyro. Tad mokykloje turėjo jau tą palengvinimą, kad lengvai sekėsi rusiškai rašyti.

Pirmąjį rudenį Taujėnuose Antaniukui, iš viso pirmą kartą atskirtam nuo tėvelių ir gimtosios pastogės, pirmiesiems naujiesiems įspūdziams praėjus, pasidarė itin nyku ir ilgu. Ypač pasiilgo geros savo mamytės. Išėjęs tad kartą į Taujėnų laukus, apsikabinęs liudnai užaujančią telegrafo stulpą ir ėmęs gailiai verkti. Ėjusi kaip tik pro šalį viena moteris iš jų krašto, netgi jo motinos giminaitė; pažinusi vaikiuką ir priėjusi pasiklausti: ko jis taip verkiąs.

— Motinos ilgu — vos žodžius pro verkumą sudėjęs atsakė tik Antaniukas.

Šiaip taip jį apraminio susigraudinusi moteriškė; nuvedė berniuką į jo bendrabutį valsčiaus namuose, o pati pirmąją progą pranešė apie tai tėvam. Dar labiau susigraudino motina, pagailo jai tokį mažėlį palikti vieną tarp svetimųjų, ir maždaug po trijų savačių Smetonai parsivežė Antaniuką atgal. Pasiraminio Antaniukas kelias savaites. Pasidžiaugė juo ir motutė. Bet dar tą pačią žiemą, po Kalėdų, tėvas nuvežė Antaniuką atgal į Taujėnus. Tačiau ir šį kartą dar neilgai išbuvo jis mokykloje. 100 nuosimčio lietuviui iš rusiškojo mokykloje nebuvo jokios naudos, vienas tik nuobodumas, dar labiau didinęs itin išsivysčiusį bernaitįjį tėviškės ilgesį. Ir jis, po kelių savačių, kaip beprasmis tunojimo toje mokykloje (ypač, kad ir mokytojas buvo visai netikėtas), mokslo metų nabaigęs, vėl grįžo namo, pas tėvelius.

Vis delto kitą rudenį 1886 m., Antaniukas ir vėl buvo nulydėtas į Taujėnus. Ir dabar jau prasiėdėjo tikrieji jo mokslo metai. Pirmiausia, jis šiek tiek paugėjo ir dar vaikiškas jo protas surimtėjo — jis pats ėmė jau ilgėtis mokslo. Antra, Taujėnų

IMIGRANTŲ PROBLEMAS

INDUSTRIALISKŲ NAMINIŲ-DARBININKŲ CERTIFIKATAI

Klausimas — Suprantu, jog naminis darbas vėl pavelintas po NRA kodeksu, bet reikalaujama koki nors ten sertifikatai. Kur aš galiu gauti tokį sertifikatą, nes aš tik namie galiu padirbti šiojį tokį darbelį.

Atsakymas — Visų pirmiausia Tamsta turi kreiptis prie išdirbėjo arba darbdavio, kuris išduoda naminius darbus, nes po aplikacija į Kodeksą viršininką, privalo pasirašyti darbininkas ir darbdavio atstovas. Sekantieji gali gauti naminių-darbininkų sertifikatus.

1. tie, kurie turi pasilikti namie prižiūrėti asmenį.

2. tie, kurie kenčia kokių fiziškų trukumų.

3. tie, kurie pripratę prie naminio darbo ir kurie yra per seni priprasti prie fabrikinio darbo.

AMERIKOS PILIEČIŲ TEISĖS APLANKYTI SVETIMAS ŠALIS

Klausimas — Sąryšy su nekuriomis politiškomis aplinkybėmis įvairiose svetimose šalyse, klausimas pakilo ar naturalizutas pilietis bus įleistas į savo gimtinę šalį jeigu jis turi Amerikos pasportą? Ar Valstybės Departamentas rems tokį Amerikos pilietį jeigu kebbumai stovi jo keltyje kuomet jis bando gauti vizą ant savo amerikoniško pasporto?

Atsakymas — Beveik visos valdžios reikalauja, kad kitų tautų žmonės, kurie tik atvyksta į jų šalį, turėtų tos šalies vizą ant pasporto. Tas visas galima gauti nuo tų šalių diplomatiniių ir konsulinių oficerių ir tokias vizas reikia išgauti pirmu negu aplankant Suv. Valstijas. Tarptautiški įstatymai pripažįsta teisę visų tautų drausti įleidimą svetimtųjų, arba juos įleisti tik po nekurių aplinkybių. Valstybės Departamentas aiškiai nusistatęs jog negali tarpininkauti tarpe svetimų šalių kaslink išdavimo vizų.

VALSTIJOS CIVILISKOS TARNYSTĖS ĮSTATYMAS

Klausimas — Kokios valstijos laiko civiliškos tarnystės kvotimus kaslink išrinkimo kandidatų del įvairių darbų Valstijos valdžioje?

Atsakymas — Civiliškos Tarnystės įstatymai buvo priimti Kalifornijoje, Coloradoj, Illinois, Kansas, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, Ohio ir Wisconsin.

RENKANT UŽSIĖMIMA

Klausimas — Mano sunus kaip tik dabar ketina stoti kolegijon, ir aš noriu žinoti ar kaip nors galiu gauti informaciją apie įvairius užsiėmimus, kad aš jam galėčiau pagelbėti vieną pasirinkti. Kaip girdime, tai įvairūs užsiėmimai yra prisigrudę ir labai sunku šiomis dienomis juos sekti. Kokioje dirvoje jis gali rasti daugiausia progų?

Atsakymas — Vidaus Departamentas, Washington, per sa-

vo Apšvietos Ofisą išleidžia „Guidance Leaflets“ Tai Tamstai yra svarbiausias knygutės. Tos knygutės aprašo apie tiesažinystę, mediciną, dantinkystę, žurnalistiką, muziką, knygų vedimą, architektūrą, civilišką inžinierystę, elektrišką inžinierystę, mechanišką inžinierystę, vaistininkystę, ligonių dabojomą, girininkystų ir t.t. Apart mokslo kursų, laipsnių, iškasčių, valstijų reikalavimus, dar praneša kiek yra tų profesijų žmonių, jų algas, ir apie darbo progas kolegiją užbaigusiems. Tos knygutės parduodamos už 5 centus už kopiją ir galima jas gauti nuo U. S. Government Printing Office, Division of Public Documents, Washington, D. C.

DUPLIKATAS PAMESTŲ PI-LIETYSTĖS POPIERŲ

Klausimas — Aš išsiėmiau savo pirmas popieras pereinatis metais, bet per gaisrą jos dingo. Kur aš galiu gauti duplikatą, arba kopiją, tų popierių ir kiek man kaštuos?

Atsakymas — Po nauju įstatymu, einant galėn nuo balandžio 21 d., 1934 m., kaina už duplikatą pamestų arba sunaikintų pirmų popierių arba naturalizacijos sertifikato yra \$1.00 (vieton \$10.00 kiek praetyje reikalavo). „Pirmų popierių“ duplikato aplikacijos turi buti pasiuostas į District Director of Naturalization tavo distrikte, ir formos 2600, kurią formą galima gauti bile Naturalizacijos ofise.

PASPORTAI NEREIKALAUTI KELIAUJANT Į KANADĄ IR MEKSIKĄ

Klausimas — Ar naturalizutas pilietis privalo išgauti pasportą kuomet aplanko Kanadą arba Meksiką?

Atsakymas — Pasportas nėra reikalaujamas, bet svarbu su saviu turėti naturalizacijos sertifikata.

MINIMUMO METAI PIRMŲ POPIERŲ PRAŠYTOJAMS

Klausimas — Man labai sunku gauti pilietystę ir mano dviejų vaikai, sunus ir mergaitė, kurie gimė Europoje, nori atskirai prašyti pilietystės popierių. Kiek metų privalo turėti pirmu negu gali išsiimti „pirmas popieras“.

Atsakymas — Tavo sunus ir dukte gali išsiimti „pirmas popieras“ jeigu sulaukę 18 metų arba daugiau. Visi Amerikos pilietystės aplikantai turi sulaukti 18 metų amžiaus, pirmu negu gali prašyti „pirmų popierių“.

LAIKO UŽBAIGIMAS KAS-LINK KOMPENSACIJOS PRAŠYMO

Klausimas — Ar galima paduoti kompensacijos prašymą New Yorko valstijoje jeigu sužeidimas prie darbo įvyko daug mėnesių atgal?

Atsakymas — Po nauju New Yorko valstijos įstatymu, sužeistas darbininkas arba kita, jo naudai, turi pristatyti prašytą dokumentą apie jo nelaimę darbaviui ir Industriališkui komi-

sionieriui į trisdešimtis dienų po sužeidimo. Bet nepristatymas tokio pranešimo nesulaiko aplikantą nuo padavimo prašymo į vienus metus. Ir jeigu darbininkas turi gerą priešatį tai Industrial Board pailgina prašomo padavimo laiką iki dviejų metų.

NAUJŲ PILIEČIŲ BALSAVIMAS

Klausimas — Ką tik tapau Amerikos piliečiu. Ar aš galėsu balsuoti ateinančiuose rinkimuose arba ar aš vistiek turėsiu išlaikyti kokį nors kitą egzaminą?

Atsakymas — Massachusetts valstijoje kur Tamsta gyvena ir daugybėje kitų valstijų, mokslumo kvotimai del visų naujų balsuotojų įvesti. Bet tavo valstijoje reikalavimas stovi, kad „aplikantas turi mokėti paskaityti Konstituciją ir pasirašyti savo vardą“. Kitose valstijose nauji balsuotojai turi mokėti skaityti ir rašyti. Naujas balsuotojas tose valstijose kurios turi tokius reikalavimus turi pristatyti mokslumo sertifikata pirmu negu pavelintas užsiregistruoti del ateinančių rinkimų. Kitas svarbus reikalavimas yra kad balsuotojai turi gyventi paskirtą laiką toje valstijoje, apskrityje ir mieste.

HAWAJIOS TERITORIJA

Klausimas — Mes daug skaitome laikraščiuose apie prezidento Roosevelto aplankymą Hawaiijs. Koki yra santykiai tarpe tų salų ir Suv. Valstijų? Kiek gyventojų Hawaii turi ir kokios yra svarbiausios industrijos?

Atsakymas — Hawaiijs salos, dvidešimtis iš viso, užsima net 6,400 ketvirtainias myles žemės ir sudaro, nuo 1900 m., Suv. Val. teritoriją. Vyriausias pirminkas salų yra gubernatorius, kurį paskiria Suv. Valstijų prezidentas, bet kurio paskyrimą turi užgirti Senatas. Įstatymdavystė yra rankose legialtūdos, susidedant iš Senato iš 15 narių ir Atstovų Buto iš 30 narių. Galvos teritoriališkų departamentų gubernatoriaus paskirto bet užtvirtinti teritorijos Senato. Iš viso, salos turi net 380,000 gyventojų. Suvirš dvi-trečdalis gyventojų yra japoniečiai, ir tuos seka filipiniečiai. Svarbiausia industrija yra cukraus, ir antra, tai augimas ir konservavimas ananasų (pine-apple).

VAKARŲ VIRGINIJOS OBALISIS

Klausimas — Vakarų Virginijos valstijinė antspauda neša žodžius „Montaji semper Liberi“. Ką tai reiškia? Ar tai tos valstijos ar federalis obalsis?

Atsakymas — Visos valstijos, apart trijų, priėmė nekuriuos o b a l s i u s del oficiališkų antspaudų. Vakarų Virginijos yra lotynų kalboje, ir reiškia, „kalniečiai visuomet laisvi“. Suvienytų Valstijų obalsis buvo priimtas 1782 m. ir kaip visi žino yra „E pluribus unum“.

F. L. I. S.

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

(9 rub. mėnesiui savo mokytojuui ir susiranda kitą, pigesnį, nes tik už 5 rub. mėnesiui, o gerumo dar geresnį.)

Nors iš Ukmergės į namus daugiau, kaip dvi-gubai toliau, nei iš Taujėnų, nes iš viso 28 kl. Antaniukas ryžtasi eit pesčias pranešė tėveliam surađes tą pigesnįjį mokytoją. Žygis pasiseka, ir Antaniukas ima mokytis pas naująjį mokytoją, kuris jį tikrai paruošia laikyti kvotimus iš reikalaujamojo kurso.

Gyveno Antaniukas, aišku, toli gražu ne kokiose sąlygose. Turėjo, kaip ir visi kiti jo draugai, tik kertelę kietai klotai loveli pasistatyti ir vietą prie žibalinės lempos menkai apšvietiamo stalo rudens ir žiemos vakarais pamokoms ruošti. Už tą galimą vietą mokėjo 1 rub. mėnesiui; be to, tėvai turėjo atvežti porą vežimų malkų metams. Visi tie vadinamieji „švedai“ mokėsi iš keturių klasių kurso, norėdami gauti vadinamoje aptiekos mokinio atestą ir su juo stoti (tai duodavo teisės) į Kunigų Seminariją, kas buvo didžiausia svajanė, gal, visų pamaldžių Lietuvos kaimiečių motinų, arba eiti tarnauti kurį aptieką Lietuvoje ar Rusijoje. Ir Antaniukas čia mokėsi, dar manydamas buti kunigu, kas sutapo ir su jo motinos lukesčiais — ji net pasininkavusi tai intencijai, kad jos Antaniukas būtų kunigėlis. Tik į kunigus norėjo išėjęs pirmą gimnaziją.

Ukmergėje, kuri, kaip ir visi kiti Lietuvos miestai, daug vėliau už sodžių ėmė atbusti Lietuviybei lenkų kalba tada vyravo. Tad Antanas išmoko čia dar ir lenkiškai, įsigijo netgi lenkišką maldaknygę, tačiau ją greit nusikratė, nes buvo iš mažens pripratęs prie lietuviškųjų potierių. Norėdamas stoti buti tik klasiškjojo gimnazijon, Antanas Ukmergėje pasimoko ne tik lotyniškai, bet dar ir graikiškai. (Daugiau bus)

mokykla tais metais gavo kitą mokytoją, kad irgi svetimą, rusų, tačiau simpatingą idealistą ir mėgantį vaikui bei savo darbą. Jisai netekus pirmas įvertino Antaniuką ir jau pasidarė didžiausias jo ragintojas mokytis toliau ir toliau. Tasai mokytojas, pavardė Trofimovas, pastebėjęs išsikiriantis Antaniuko gabumus ir jo norą mokytis, ėmė su juo atskirai dirbti ir per tris žiomas išmokė jį rusiškai taip, kad galėjo laikyti kvotimus į 4-tąją gimnazijos klasę, be to, geokai pamokė aritmetikos, geografijos, istorijos, supažindino jį su aukštesniųjų mokyklų kryptimis. Tad Antaniukas daugel savo rimtumo, stropumo ir gabumo jis veikiai buvo paskirtas (10-11 metų) bendrabučių vyresniuojū. Jau karštai įsismaginusi jam mokytis, Trofimovas buvo beprasmis sodininkavimo mokykla, tačiau Antaniukas griežtai užsispyrė eiti į tokią mokyklą, kur dėstoma lotynų kalba, kad galėtų paskui į kunigus eiti.

Išėjęs pradžios mokyklą, Antaniukas dar vasarą nuykyto Ukmergės miestą, kur Trofimovas surado jam privatų mokytoją paruošti jį į ketvirtąją gimnazijos klasę. Antaniukas ir mokėsi čia iš viso pusantrių metų.

Iš mažens matydamas savo tėvelių namuose nekartą gana didelį vargą, Antaniukas greitai suprato ką reiškia jo tėvam ukininkam rublis. Ir jis, valkės dar tebebudamas, jau mašto, suka sau galvelę galvodamas kaip sutaupti sunkiai uždirbamus ir jo mokslui duodamus tėvelių pinigus. Ukmergėje tada mokėsi privačiai gana daug šitokių kaimų vaikų iš keturių klasių kurso ar į ketvirtąją kažkodel jie Lietuvoje buvo tada vadinami „švedais“. Apšibuvęs kiek naujoje vietoje ir susipažinęs su vietos gyvenimo ir mokymosi sąlygomis, Antaniukas įsitikina, perbrangiai mokąs

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvoje 2.00 Pusė metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta, iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOS DIDIS IR PADETIS

Lietuvos žemės plotas turi su viršum 80.000 kvadratinųjų kilometrų. Tačiau didelę dalį Lietuvos žemių yra lenkai okupavę. Tai Vilnius ir Vilniaus-Seinų kraštas. Dabartinės Lietuvos vyriausybės valdomos žemės ploto tėra 55.659 kvadratiniai kilometrai, šiame skaičiuje ir autonomiškas Klaipėdos kraštas apima 2.417 kvadratinųjų kilometrų.

Lietuvos Respublikos sienos susiduria su Latvija, Sovietų Rusija, Lenkija, ir Vokietija. Vakaruose Lietuva prieina Baltijos jurą, kurios ji valdo arti 100 kilometrų. Nors žemės ploto atžvilgiu Lietuva yra nedidelė valstybė, tačiau Europoje yra dar 13 valstybių mažesnių už Lietuvą. Tai Estija, Danija, Šveicarija, Olandija, Belgija, Albanija, Europos Turkija, Dancigas, Andora, Diuksemburgas, Monako, Lichtenšteinas ir Latvija.

Šiuo metu nepriklausomoje Lietuvoje yra nepilni 3 milijonai gyventojų. Lietuviai sudaro 84%. Miestuose gyvena apie 15% bendro gyventojų skaičiaus, miesteliuose — 8.3%. O kaimuose apie 77%. Kaimuose 91% gyventojų yra lietuviai, gi miestuose lietuviai sudaro tik 57%. Gyventojų skaičiaus atžvilgiu Lietuva didesnė už kitas 11 Europos valstybių, tarp kitų ir už savo artimiausius kaimynus Latviją ir Estiją.

Lietuvoje moterų yra daug

daugiau, negu vyrų. Mirimų skaičius neperdidžiausias, nors kaimo sąlygos šiandien sveikatingumo atžvilgiu dar nelabai kokios. Kasmet Lietuvoje priauga apie 35.000 gyventojų.

Lietuvos klimatas nėra per daug šaltas, nei per daug šiltas. Vasaromis čia buna apie 20 laipsnių šilumos, o žiemą maždaug tiek pat šalčio. Atmosferos arba vandens kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrinta kasmet apie 6 centimetrus. Saulė per metus vidutiniškai iškrenta apie šviečia 1774 valandas. Daugiausiai saulės šviesos gauna liepos mėnuo — 272 val., o mažiausiai sausio mėnuo — 40 valandų.

Lietuvos rubežiai jau galutinai nustatyti su Latvija ir Vokietija. Su Lenkija rubežių nustatymo klausimo dabar negali būti, nes lenkai turi pagrobę trečdalį Lietuvos žemių.

Lietuvos gyventojų natūralinis judėjimas yra įvairrus. Ankščiau nemaža dalis jų emigruodavo į kitas šalis. Tik kai ten rado tuos pačius vargus, o kartais net didesnius, tai dabar iš Lietuvos emigracija yra labai nedidelė. Dabar daugiausiai emigruoja žydai į Palestiną ir rusai į Pietų Ameriką ir Afriką. Lietuvon taip pat labai mažai atvyksta svetimšalių, nes svetimšaliams, išskiriant Amerikos ir kitų kraštų lietuvius, labai svaržytas darbo gavimas.

Jų dalių povandeniniai laivai, kurie savo apsišarvavimu ir didumu jau nėra paprastos povandeninės karo valtys, bet aukšto tobulumo kreiseriai. Tik vandens jį juos telpa iki 5.000 tonų. Šitie kreiseriai nuo vandens paviršiaus į apacią gali nusišalti per 15 sekundžių. Jie apginkluoti sunkiąja artilerija ir automatiškais minosvaidžiais. Minos užtaisytos daugiau kaip 200 kilogramų sprogstamosios medžiagos ir prie jų prijungtas specialus mechanizmas, kuris varo miną daugiau kaip 14 kilometrų, nemažindamas jos greičio. Tokia mina lengvai permuša kreiserių apsaugos sietus, kurie paskutiniame kare daug laivų išgelbėjo nuo žuvimo. Versalės sutartimi uždraustieji Vokietijoje statyti karo laivai, tapo pagaminti Holandijoje.

Dideli užsakymai dirbami užsienio ir Vokietijos aviacijos naudai. Pereitais metais viena britų Anglijos firma pagaminavo Vokietijai 180 tinkančių karo lėktuvams motorų. Šiais metais Vokietija Amerikoje užsakė daugiau kaip 100 didelių lėktuvų. Maibachio fabrike, Friedrichshafene, sukonstruotas naujas beodegis lėktuvas, kuris galės skristi ir atbulas. Taip vadinami "Dorne-Bal" nauji hidroplai — specialiai pritaikinti, kad galėtų pakelti 3 kulkosvaidžius ir 8 tonas bombų. Heinkelio imonėje pagamintas lėktuvas "Molnii", galintis vidutiniu greičiu skristi 300 kilometrų per valandą.

Pats Hitleris pasakęs: "Kai mes turėsime 2.000 lėktuvų, visi mūsų priešai bus palankesni ir sutiks su mumis derėtis net ir tais klausimais, apie kuriuos dabar niekas nenori ir užsiminti".

Ne mažesne energija Vokietijoje rengiamasi ir dujų karui. Visais dujų gamybos reikalais pavesta rūpintis laboratorijų koncernui "I. G. Farben", kurio laboratorijose daromi bandymai daugiau kaip su 1.000 visokių rūšių dujų. Be to, labai energingai gaminamos dujos ir Berlyno chemijos fabrike "Serling Kalbaum", kuriame tarpe įvairių dujų svarbiausia vieta užima neseniai dar atrastos dujos, kurios suėda akis ir odą. Šios rūšies dujos sunkesnės už orą, todėl jos šliaužia žeme ir nuo jų negalima pasislėpti požemių slėptuvėse.

Labai daug dėmesio Vokietijoje kreipiamasi ir į bakterijų gamybą. Bakterijologijos institutuose gaminamos choleros, tifo, maro ir kitų pavojingų ligų bakterijos, kurios kraunamos į specialines bombas. Tomis bombomis iš oro labai lengvai galima užkrešti priešio teritoriją.

Is viso šito matyti, kad nors Vokietijai ir uždrausta ginkluotis, bet ji šio draudimo nepaiso ir yra apsiginklavusi gal net daugiau, negu kita kuri valstybė.

JAPONŲ KARAS IR KAS JAME LAIMĖTŲ?

Vokiečių spauda rašo, esą, aplinkybės, kuriose vyktų Sovietų Japonų karas, dabar busiančios daug kitoniškesnės, negu jos buvo 1904 m. rusų-japonų karo metu. Svarbiausias kelias, kuriuo japonai pervežė savo karo jėgas, butų Mandžiurijos geležinkelis. Svarbiausių japonų kariuomenės jėgų linija butų — Charbinas — Cicikaras, miestai, esą Šiaur. Mandžiurijos centre. Sovietų padėtis esanti taip pat neblogesnė, nes jų armija, Bluicherio vadovaujama, supanti Mandžiuriją iš 3 pusių. Blucheris esąs apsirūpinęs ir pramonės centrtais vietose, kur butų gaminamos reikalingos armijai medžiagos. Silpniausia strateginiu atžvilgiu vieta esanti Vladivostokas.

Prancūzų laikraštis "Excelsior" rašo, kad Hitleris, neabejodamas Sovietų Japonų karo naudingumu Vokietijai, įteigėsi kiek bepajėgdamas šį karą išprovokuoti. Užtat dažnai matomos Berlyne Japonijos karo delegacijos. Vokiečiai Toliųjų Rytų konflikto labai džiaugiasi. Rugsėjo 2 d. buvo per radiją perdavinėjamas per visą dieną kas valandą vyriausiojo Sovietų armijos vado T. Rytuose Bluicherio įsakymas — visiems atostogaujantiems Sovietų armijos karininkams per 48 valandas grįžti į savo tarnybos vietas. Situacija, atrodo, įtempta.

Japonija paskutiniu laiku labai išsikarbėję apie karą su Suv. Valstijomis. Mat Suv. Valstijos atsikaršė pripažinti Japonijos įsteigtą Manchukuo valstybę ir taipgi nesiskaito su jos imigracijos patvarkymo taisyklėmis.

Ištikus karui, svarbiausia rolė lošią pinigai, o Japonuose jų menkai yra. Tai reiškia, kad Japonijai susikibus su Suv. Valstijoms, ji netik Mandžiuriją pralaimėtų, bet dar pralaimėtų ir pačią savo imperiją.

KĄ REIŠKIA MUSŲ VARDAI

Kone visi mūsų vardai yra kilę iš hebrajų (žydų), graikų ir lotynų kalbų. Ir štai ką jie reiškia lietuviškai: Adelė — kilmingoji, Adolfas — brolis, Adomas — raudonoji žemė arba mano tėvas, Agnieška (Jonieška) — skaisčioji arba nekaltoji, Agota — geroji, Albinas — baltasis, Aleksandras — žmonių apgynėjas, Alfonsas — gerų norų vyras, Anastazija — prisikėlus, Andriejus — vyras, Antanas — žydintis, Baltramiejus — kur sukeliu bangas, Barbara — svetimšalė, Domicelė — Marti, Domininkas — kuris priklauso Viešpačiui, Elena — padorių, Elzbieta — Dievo garbintoji, Feliksas — laimingasis, Ignacas — ugningasis, Izabelė — gražioji, Jadvyga — kariaujančioji, Jeronimas — šventvardis, Jonas — Dievo malonė, Jurgis — žemdirbys, Justinas — teisingasis, Juozapas — priaugimas, Klemeņsas — gailėstingasis, Konstantinas — patvarusis, Kotryna — švarioji, Kristijonas — Kristui priklausęs žmogus, Leonas — liutas, Liudvikas — liaudies gynėjas, Liudija — šviesos skleidėja, Magdalena — moteris, kilusi iš Magdodos miesto šv. Žemėje, Matilda — valdovė, My-

Žygis į Naująją Angliją

Kai žmogus ilgiau ant vietos pagyvėna, tai jam ta vieta pabosta, kiti vėjai pradeda pusti. Ir manyje tokis upas susidarys diduon įvairumų pageidavimą.

Tokiame dvasios stovyje, sumaniau traukti į Naująją Angliją — į Worcesterį. Ir, šių metų rugsėjo 7-tą, sėdau į autobusą — tokia transportacija daugiau pamatai — pakračiau skribele į Baltimorę, ir pajutau, kad greitai ratai mane neša New Yorko link.

Po kelių valandų — ir New Yorke. Čia, del autobusų tvarklaikio, reikė palaukti iki ryto, tai buvo proga dar kartą akį mesti į šio didmiesčio plotį, ilgį, aukštį ir nenurimstantį judėjimą.

Pasižvalgiau, ir nuėjau gulti. Prisibudinau save — taip; žmogus miegodamas gali save prisibudinti; kaip tik guldamas save, it laikrodį, užsistatai ant to ir to laiko prisikelti, tai, tankiausiai, ir prisikeli. Tai ir aš atbudau — aušrai bėrkstant. Rytų kraštas, pro dangoraižius, žibėjo skaisčiais spinduliais. Tuoj ir saulutė, žemės gaivintoja, užgimė, ir nušvietė milžiną New Yorką tukstančius kartų geriau ir aiškiau negu milijonai elektrinių vilkakių...

Kai aš sėdau toliau važiuoti, tai mano plieno "širmas žirgas" išsileido nežinomais keliais bėgti. Bėgo jis prukšdamas, žvengdamas, ir spardydamasi, tai tiesuomi, tai vingiuotu keliu. Po geroko laiko sustojo. Išlipau. Sužinojau, kad esame tarpe New Haveno ir Waterburio.

Gamta čia mane sužavėjo. Kalneliai, pakalnės, dirvos, pievos, laukai, sodai, šilai, girios. Upė banguoja. Prisiminė man senai apleistą Lietuvą ir jos amžiais žilos pasakos. Rodos kad sapno veidrodyje matau Lietuvos paveikslą...

Akimis pamirkčiojau, galvą pakračiau, išsiblaiviau iš dieninio sapno. Atsėdau į vežimą. Ir vėl ratai pradėjo risti.

Pradumėm pro Waterburį, nejauną ir nemažą lietuvių tvirtovę. Prašvilpėm ir pro daugelį kitų, didesnių ir mažesnių miestelių, kur daug mūsų brolių-lietuvių gyvena. Štai ir Worcesteris! Miestas nemažas ir nepaprastas. Susiradau ir lietuvių, tarpe jų ir pažįstamus, ir gimines...

Čia tvirta lietuvių kolonija. Susiskaito iki virš penkiolikos tukstančių. Čia kurta dideli tautos darbai, auklėta, prakilnios idėjos, skleista lietuviybės mintys, auklėta gražus mūsų jaunimas jų tėvų dvasioje.

Čia seniau Komp. Mikas Petruskas vedė garsiąją meno draugiją, "Aušrelę", kurė mūsų meną, ir skleidė Lietuvos dainų aidus. Dabar, sumanus ir energingas muzikas, Jonas Dirvelis, stovi "Aušrelės" priešakyje ir veda ją tais pačiais takais.

Čia leidžiamas savaitraštis, vardu "Amerikos Lietuvis", veda mas G. Kybos, kuris kuria lietuviybės ugnelę mūsų išėivijos širdyse. — Laikraštis gerai veldamas; spaustuvė aprupinta moderniškoms mašinomis. Prie laikraščio dirba tyki, atviro budo, čia gimusi ir mokytojos mokslą baigusi, gabi lietuviė, Juozapina Leonaitė.

Čia darbuojasi St. Purvinskas, J. Krasiniskas, ir daug kitų veikėjų.

Šio miesto lietuviai rengiasi prie paminėjimo Spalių Devintos, Vilniaus Gedulų Dienos. Jie taipgi rengiasi paminėti jų mylimo Komp. Miko Petrausko 60 metų sukakvių.

Čia lietuviai turi savo organizacijas, klubus, ir pagaliaus — savo nepaprastą gražų ir įdomų vasarnamį, ant gražaus ežero kranto. Vasarnamis turi visus moderniškų įrengimus — kambarius, erdvį svetainę, kambarius persirengimui maudytis, prausynes, dailų barą, ir visus patogumus. Namas stovi veik ant salos, kas jį padarą įdomesniu.

Kolas — vien tik Dievui tarnaujančiam, Regina — karalienė, Simonas — atsiskirėlis, Morta — karčioji, Motiejus — Dievo dovanotas, Natalija — naujai gimusioji, Ona — maloningoji, Petras — uola, Povilas — mažas,

Malonu yra matyti lietuvius įsigijusius tokią gražią vietą.

"Ežeras mirga,

Glosto juos vėjas;
Medžiai žaliuoja,
Merginos dainuoja,
Muzika liejas —
Šalina vargą...

Worcesteriečiai yra labai malonūs ir patriotingi lietuviai. Smagu man buvo buvoti jų tarpe ir pas juos viešėti...

Naujoji Anglija man labai patiko. Ypačiai lietuviui čia gyventi yra labai smagu. Čia ne taip kaip mūsų Baltimorėje. Mes, baltimoriečiai, rodos gyvename lyg gale pasaulio. Musų kolonija gyvena savaime, be kaimynystės. Arčiausia lietuviška kolonija, tai Philadelphija — už šimto mylių.

Gi čia — kur nepasuksi, ten lietuviai gyvena. Kur nepaklausysi, ten lietuviškos dainos skamba. Čia visas kraštas lietuviams apgyventas, rodos kad — Lietuva!

Po malonios viešnagės traukia namolei. Mano — "plieno širmas žirgas" išdundėjo iš svetingo Worcesterio, ir vėl dumė per laukus, kalnus, klonis, pievas ir miškus, kaimus kaimelius ir miestus. Visur gražų, visur malonu. Pavyzdingi namai, gražūs ukiai.

Vakaras. Saulė, it pavargusi už kalno užsiritu. Gestanti jos spinduliai pasiuntė paskutinį pabučiavimą pasauliui. Mėnulys parodė savo skaisčių veidą. Žvaigždutės pradėjo skliautė spiestis. Žavinga naktis...

Pagaliaus, šale užėigos, žirgas sustojo. Kiti kelviečiai išlipo, bet aš pasilikau ant vietos.

Atstumoje pasigirdo malonus juokavimas, kalbos garsai, klegesys... Smuiko aidai pasiliejo... Daina ėmė plaukti... lietuviška!..

"Toli, toli, už marių girių,
Banguoja Nemunas platus,
Lapuoti medžiai, lauko gėlės,
Dabina jo gražius krantus..."

Tai Connecticut lietuvių vaikinai ir merginos dainavo, už kalno, gojuje. Išgirdus dainą, Lietuvos dainą, svetimoje šalyje, taip netikėtai — bet mano žirgai vėl miant tolyn bėgti — rodos tik imk ir bėk ten, iš kur daina suskambėjo...

Ir man norėjosi dainuoti dainelę, kuri naikina visus gyvenimo nesmagumus ir masina prie dainavimo.

"Gaudžia stygos, plaukia aidas,
Link padangių degančių,
Kur sidabro žvaigždės maudos,
Tarpe saulių žibančių.
Ten, kur laikas nesimano,
Tolimon pilin dievų,
Siūncia auką, savo dainą,
Žemės dainius iš purvų".

Bet man nugirsta dainelė ir smuiko aidai vis mintyje kartojsi. Muzas šnabzdėjo į ausį:

Ta daina iš žalio šilo,
Lyg jaunystė įstabi, —
Iš po smuikos stygų kilo,
Jos melodija skambi...
Stygų aidas susipynė
Su dainužės vainiku
Ir nuskrido į melynę —
Ak, ant žemės vėl tyku!..

Išlydėtas svetingų Worcesterio lietuvių ir palydėtas smuikos ir dainelės aidų, traukiau tolyn, namolei. "Plieno žirgas" veržėsi į kelią, o miegas į mano akis. Mėnuo geso. Tamsa plėtėsi. "Plieno žirgas" nėrėsi į tamsą, o aš į miegą... Laimingai pasiekiau namučius. Parsivežiau daug gražių įspūdžių iš Naujosios Anglijos gamtos vaizdų ir daug malonumų iš worcesteriečių gražios kolonijos.

J. S. Galutis

IŠ LAIKRAŠČIŲ

IŠ KARALIAUČIAUS GALES APSAUDYTI KAUNĄ IR RYGĄ

Apie nepaprastą Vokietijos apsiginklavimą labai vaizdžiai aprašo prancūzų militarinė spauda. Pirmą vietą Vokietijos karo pramonėje vėl užėmė Kruppo fabrikai, kurie, kol Hitleris nebuvo valdžioje, gaminio lokomotyvus ir rašomasias mašines. Dabar Vokietijoj yra bandomas neseniai Kruppo fabriku išleistas naujos motorinės 42 centimetrų mortyros ir sunkiosios gaubicos. Svarbiausias dėmesys Kruppo gamyboje kreipiamas į naujo tipo milžiniškąją "Bertą" — didžulį patranką, kurios veikimo spindulys — 400 kilometrų toluo ir kurios šovinys svėria 120 pudų.

Fabrike "Reinmetal" tapo sukonstruotas kulkosvydis, kuriuo galima iššauti 600 šovinų per minutę. O Kylio fabrikuose pagaminti iš lengvai sudedamųjų

ŽODYNELIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą be niekeno pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

JANUŠKEVIČIAUS ĮSPUDŽIAI IŠ PAVERGTO LIETUVOS

(Tęsa nuo 1-mo puslapio)

mas jo kalbą, supratau, kad jis nejuokauja, bet tikrai mane į policijos nuovadą vesti nori, pradėjau kiek galėdamas nuolankiau...

Pasiderėjus su policijanta, prie jokio susipratimo nepriejome. Jis mane už rankos paėmęs pradėjo tempti į policijos nuovadą.

Paėjus keletą bloką gatve, šiaip taip vienas kitą geriau supratome. Sustojom ir vėl aiškinu jam, kad aš tik gero Lenkijai noriu padaryti, filmas gamindamas Lenkiją ir lenkus...

Kadangi nenorėjau eiti į policijos nuovadą, tatai bandžiau policistą perkalbėti, ir man tas pavyko. Mudviem besikalbant pasiūliau jam amerikoniškų popierių, policijantas iš pradžių nenorėjo imti...

SUSINGERINOME MUDU

Parukę popirusus, pasiekėm šantaikos ir susipratimo. Aš jam padėkavojau ir padaviau porą zlotų cigarams, iš karto nenorėjo imti, tačiau akių nuo zlotų nenuleido...

Aš iš karto nė negalvoju, kad šis skurdžius galėtų būti slaptos žvalgybos tarnautojas. Bet pamaniau, kad jis gali pats laišką pasiūsti. Paskui pradėjau suprasti jo užsipyrimo tikslą.

Persiskyrę nuėjom kiekvienas savo keliais. Aš pradėjau ieškoti lietuvių įstaigų ir neužilgio pastebėjau iškabą lietuvių knygyno ir mokyklos.

KNYGYNAS IR MOKYKLA VIENAM BUTE

Neužilgio susipažinau su švenčioniečių lietuvių studentais ir mokytojais į knygyną atėjusiais. Aš jiems paaiškinau savo tikslą.

Aš jiems papasakojau savo pirmuosius incidentus su policistu ir civiliniu žmogum, siūlysiu man laišką jo giminėms Amerikon pervežti.

ŠVENČIONIŲ GYVENIMAS

Daugiausia teko išsikalbėti su Ryto Draugijos mokyklos ir knygyno pirmininku Vladu Šiekšteliu ir raštininku M. Gudeliu;

DAR PRIE KNYGOS "AN EXCURSION TO LITHUANIA"

Šią vasarą tapo išleista pirmutinė knyga Amerikoje apie Lietuvą, ne pačių Lietuvių leista, bet Amerikoniškos knygų leidimo firmos, Hudson Bay Press (280 Madison Ave., New York City).

Kada apie tą knygą recenziją pamatė nekurie mūsų veikėjai Amerikoniškoje spaudoje, visus apėmė įdomumas žinoti kas tai per knyga ir kas ją pasiėmė parašyti ir išleisti.

Neužilgo, "An Excursion to Lithuania" pasiekė ir Lietuviškų laikraščių redakcijas, ne ir pasirodė tos knygos įvertinimai.

Atmeskime į šalį mūsų komunistų apžvalgą, nes jų pažiūros ir viską kas mums Lietuviams svarbu, visi žinom.

Tačiau sloginantį upą ir nedingumą paskleidė knygos autoriui ir jos leidėjams Brooklyno katalikų laikraštis "Amerika" ir So. Bostono "Darbininkas".

Atsimename tuos laikus kada Lenkai papirkinėjo Amerikos žymesnius politikos rašytojus neigti Lietuvius ir Lietuvą; kaip Paderewskis, plačiai pasaulyje žinomas muzikas, paimtas Lenkų diplomatinėn tarnybon, del savo įtekmingumo, skelbė kad "tokių žmonių kaip Lietuviai visai nėra", ir tt.

Amerikoj ir jo šiai dienai daug kur dar sustinki paklausimą, "Kas tie Lietuviai yra"?

Tas reiškia kad iki šiol nebuvo Amerikos knygynuose jokios populiariskos, besialkos (Amerikoniškų išleistos) knygos apie Lietuvą ir Lietuvius.

Bet kada pasirodė Sacks'o "An Excursion to Lithuania" mes, kuriems Lietuva rupi ir žinome kad iki šiol nėra aiškiai kad yra Lietuviai ir kur Lietuva yra—tuoj tą knygą griebiamo "kritikuoti", lyg kokio savo nemėgiamo priešingos srovės asmens darbas.

jie man papasakojo apie savo ir visų pavergtų lietuvių gyvenimą. Budami abu viršaičiai Mokytojų Sąjungos, lietuvių vadai kovotojai už savo brolių ir seserų politiška laisvę ir teises, vaizdžiai atpasakojo lietuvių gyvenimo sąlygas.

Gerb. M. Gudelis neseniai paleistas iš kalėjimo, kuriame jis 9 mėnesius iškalėjo be teismo. Su juomi kiti du mokytojai taipgi po 9 mėnesius iškalėjo, ir kuomet buvo paleisti, išbėgo į nepriklausomą Lietuvą, bet p. M. Gudelis pasiryžo gyvent švenčionyse ir sutikti savo likimą— stoti į teismą ir kovoti už savo nekaltybę.

KAIP LENKAI KANKINA PERSEKIOJAMUS LIETUVIUS

Tai matai, mielas broli, — kalbėjo šis jaunas lietuvis mokytojas, pasakojęs man ką jis ir kiti lietuviai patekė į lenkišką kalėjimą pergyvena ir kiek jie nukendžia žiauriau kančių.

Bet badas nebaisus, galėjom pakęsti, ir nieko lenkų žandarams nesakėm išskyrus, kad mes nekalti. Tada pradėjo mus mušti, padus su įdeiginta geležėle deginti, pakabindavo mus prie balkio ant ištemptų mus rankų du ar tris colius nuo grindų...

SUNYKĖS KUNE, BET DVASIOJE STIPRUS IR NENUGALIMAS

Mokytojas M. Gudelis savo atpasakojimą patvirtino man parodydamas padarytas žymes ant savo kuno lenkų žandarų bizuinis ir virvių mazgais bemušant. Šiurpuliai mane pakratė visą

"Amerika" vienoj vietoj pasako kad esą "nedovanotina autorium" kam jis nesurašė to ką knygos peržvalgininkas norėjo joje matyti...

Mūsų recenzoriai privalo su prasti tai kad knyga rašyta tokiu budu kuriuo Amerikonai mėgsta knygas skaityti; kad nepažymėta metai keliolikos į Lietuvą todėl kad knyga už poros metų nebuvi "persena".

Recenzoriams nereikėjo įieškoti knygoje to ko autorius neįdėjo, bet džiaugtis tuo ką aprašo, nes Amerikonas skaitytojas nepasiegs to ko nėra, ko autoriui gal nebuvo galima priėti arba niekas neprivedė prie to.

Mano nuomone, mes turime buti labai dėkingi autoriui A. A. Sacks'ui ir Hudson Bay Press už rizikavimą rašyti ir leisti knygą apie mažą tautą, kurią mažai kas žino ir todėl nesiniudomauja, o mums butinai svarbu kad kas nors daugiau apie mus žinotų negu tik mes patys.

Autorius galėjo parašyti tą savo ekskursiją kaip ir kiti nekurie keliolikos aprašytojai—taikyti kad tikty ir Lenkams, ir Vokiečiams, ir Latviams ir Lietuviams. Galėjo apie kitas, didesnes šalis, aprašyti daugiau, o apie Lietuvą, kaip proporcionaliai išpultų, mažiau, ir tada knygą būtų pirkę viršminėtų tautų žmonės.

Bet A. A. Sacks, kaip kiekvienas atidus skaitytojas knygoje mato, rašė tą knygą taip kaip mes Lietuviai troškome kad mes nors apie mus kada parašytų Musų pačių nebuvo tokių įtekmingų rašytojų kad jų kelionę į Lietuvą kas sutikty išleisti Angliškoje knygoje. Yra keletas Lietuvių kurie turi parašę Angliškai Lietuvos istoriją, bet niekas jos nesutinka išleisti.

Knyga labai įdomi tiems kurie patys važinėjo Lietuvoje; aiškiai ir lengvai parašyta ir įdomi kiekvienam kuris mėgsta kelionių aprašymus, bet virš visko, neįdomiai, ne propagandos budu, bet smagiu prielankumu, keliama Lietuvos vardas, aukštinama ta tauta į kurią daugelis dar žiūri iš viršaus, o nepersenai žiūrėjo net su panieka kaip į "Polioikos".

Knyga yra didelė, virš 300 puslapių, talpina daug vaizdų iš Lietuvos, ir viršelės apvilktas gražiu Lietuvos vėliavos spalvų aplanku. Ta knyga be abejo galima gauti pirkti visose žymesnėse Amerikos knygų parduotuvėse kur užlaiko naujaušius leidinius, ir galima parsitraukti iš leidėjų viršuje pažymėtu antrašu.

K. S. Karpis

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA Rašo Dr. Bložis, dentistas, Chicago, Ill.

PIRMIAU IR DABAR

Vėl vakaras. Kaip ir paprastai, Jonas, po dienos darbo, pavakarienavęs, užsiruskė savo pajudusią pypkutę, pradėjo pusti dumus kamuoliais ir ką rimto mąstyti. Pastebėjus Onytę, kad Jonas kuo tai rupinas, pasiėmė mažą kėdutę, pasistato šale Jono aukštos kėdės ir pradėjo žiūrėti iš apačios pro suriestą ranką, ant kurios Jonas laikė parėmęs savo rustų veidą.

— Ko nori širdelė?

Onytė skurdžiu balsu, lig butų keno išbarta atsakė: — Nieko ypatingo, Jonai, tik norėčiau žinoti, kuo tu taip rupinies?

— Onyte, aš nesirupinu, bet tik mąstau, perkratinėju savo pergyventas dienas nuo pat kuklystės — pirmiau ir dabar. Ir nieko nesurandu, kad kam ką tai bučiau naujdingo padaręs, pagelbėjęs, pasidarbavęs ir t.t.

Onytė, nusikvatojo. Pasiėmęs Joną už kaklo ir pridėjus savo švelnų veidą prie jo neskustos barzdos, pastebėjo, jog jis yra vieną didelį darbą atlikęs, tai yra ją paliosavęs iš dirbtuvės.

— Ar tai tu to dalyko neskaitai geru darbu?

— Tai beveik kad ir ne, — atsakė Jonas — bet ką tu dabar niekus plepi. Štai, kas įėjo į mano galvą: aš manau, kad man reikia jau gauti vyrišką darbą, geriau sakant, pelningesnį darbą.

— Jonai, kad tu per daug iš anksto dejuoji. Dar yra laiko. Ar nežinai lietuviškos patarlės, kad Dievas davė dantis, duos ir duonos.

— Beje, Onytė, šiandien butvai pas gydytoją. Ką jis tau sakė?

Nieko ypatingo; viskas tvarkoj, tik davė dar vieną maisto sąrašą.

Maisto sąrašą? Ar kada

nors jis liausis davęs maisto sąrašus. Kiek aš atmenu, jau net trečią sąrašą gauni. Aš manau, kad tu tuos jų patvarkymus turėsi pamiršti ir daryti, kaip tavo protas diktuoja.

— Eik jau, eik, Jonai, ką čia dabar kalbi?

Onytė atsikėlęs paėmė savo piniginę ir išėmė keletą popergalių ir abu pradėjo daryti palyginimą. Pasirodo, kad visi sąrašai yra beveik vienodi.

— Štai, Jonai, tas sąrašas yra vėliausias, žiūrėkim, prabilo Onutė.

Sąrašas buvo toks:

Dieta moteriai, laukiant kūdikio

Pusryčiai: vienas apelsinas (orange), miltų košės su pienu, biskų cukraus, rėkutė džiovintos (toast), biskų užtepant sviesto, puodukas kavos, arba arbatos.

Pusdieniui (apie dešimtą valandą): Pieno stiklas, skilpukas duonos ir kiaušinis.

Pietūs: truputis mėsos, žuvies arba kiaušinio, keptų bulvių su sviestu, daržovių, špenakų su smetona, truputis kiaušininės darytos su pienu, duonos su sviestu.

Vakarienei: Šiltos sriubos — pasirenkant, žalėsų, salotų su smetona, truputį mišinio: riešutų, obuolių, gryšų, apelsinų ir truputį saldumo, mažą riekutę duonos, truputį sviesto, keptas obuolys, puodukas cocoa piene virta.

— Eik tu su savo daktaru ir valgiu. Aš jau to valgio nenoriu, — sako Jonas.

— Gera, Jonai, aš tau jo ir nesuliju; nėra reikalo dejuoti apie tai. O gydytoją irgi galima kitą pasiskirti, jei tas tau netinka. Bet kiek aš suprantų, gydytojai visi yra tą patį mokslą ėję.

— Gera, Onute, gal but tu ir daugiau apie tai supranti. Tat daryk taip, kaip tau geriau atrodo.

tą girdint ir matant. O jis juk ne vienas toks kankinys rytų Lietuvoj, šimtai ir tukstančiai lietuvių yra perėję per tokią lenkų brutalybės šarangą! Sunykęs nabagas, atrodo tarsi sfinksas, bet jis savo dvasia, pakantrumu, pasiryžimu yra milžinas ir nenugalimas. Rodos, kad tokio žmogaus išstveringumo negalima nė tikėtis, tačiau rytų Lietuvoje daug yra tokių milžinų, už tautą, už savo eises jie kenčia ir drąsiai kovoja su savo neprieteliais lenkais.

Mokytojas M. Gudelis, tai yra vienas iš daugelio švenčioniu lietuvių kankinių. O kiek kituose miesteliuose ir kaimuose lenkai yra padarę kankinių, kiek jų dabar rudi, nyksta ir kančias kenčia lenkų kalėjimuose? Keli šimtai lietuvių veikėjų ir inteligentų ten tūna. Tokia tai yra politiška persekiojimo padėtis rytų Lietuvoje. Už mažiausią nusizengimą, arba provokacijinį įskundimą, nekalti žmonės išlaikomi kalėjime po kelētą mėnesių ir metus laiko, o kuomet buna paleisti, arba, teisme išteisinti, jiems už padarytas skriaudas niekas neatlygina ir jau negali atlygtinti.

NUĖJOM PIETAUTI PASKYRAI

Burelis jaunų veikėjų švenčioniečių, susirinkusių knygyne, pietų laikui atėjus, susitarėm valgyti viename restorane, bet į restoraną jie nesutiko bendrai visi kartu eiti; pasiskirstę po du ir po tris, nuėjom, ir tenai prie vieno stalo susėdom ir valgėm. Klausiu, kodėl jie taip daro? Jie man aiškino, kad tokiu budu lengva išvengti žvalgybos nuožiuos, nes žvalgybiniai, pamatę bury musų inteligentus, mano, kad jie susirinkimą laiko ir ką nors priešvaldiško veikia, pradeda siekioti ir įtarti mus.

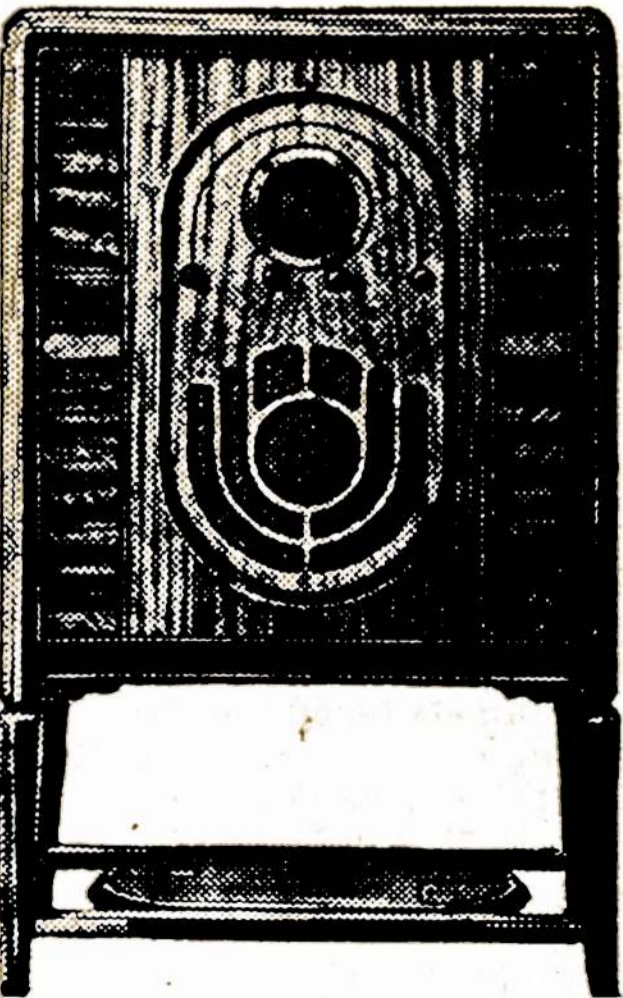
(Bus daugiau)

RCA VICTOR RADIO

RCA Victor Modelis 222, Moderne Console, Superheterodyne, su RCA radiotronais; šešių lempučių; stebėtinais švelnais ir aiškiais tonais; netikima paprastas bangas, bet ir trumpas bangas tarp 1500 ir 3500 kilociklų. Šis radio yra moderniškias, sulgy naujaušiu išradimų ir suteikia didelį malonumą namuose. Kreipkitės į "Amerikos Lietuvio" raštinę arba —

Eastern Radio Co. 88 PEARL STREET Boston, Mass.

Kaina — \$77.95

ZINIOS IS LIETUVOS

Baltijos Valstybių Ekonominė Konferencija

Rugsėjo 2-ą dieną Taline prasidėjo Baltijos valstybių Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonominė konferencija. Joje dalyvauja žymiausias tų trijų valstybių ekonominės organizacijos. Ši konferencija, kaip pastebi latvių spaudoje, yra susirinkusi po laimingą žvaigždę, nes tik prieš dvi dienas prieš konferencijos susirinkimą buvo parafuotas šių trijų valstybių politinis paktas. Ekonominėje konferencijoje galės būti nustatytolesnės vedamosios linijos šių trijų kraštų ekonominiams bendradarbiavimui. Pabaltijo valstybių ekonominių pasižadėjimų praplėtimas yra galimas. Visai nėra taip, kad visų trijų valstybių gaminiai būtų vienodi. Ir kiekviena valstybė negali apsieiti vien tik savo gaminiams. Kada jau galutinai susitarta šių trijų valstybių politinio bendradarbiavimo atžvilgiu, tai yra daug lengvesnis susitarimas ir ekonominėje srityje.

Per visą eilę metų Latvijos prekyboje su Lietuva ir Estija susidarė didelis pasyvus Latvijos nenaudai. Artimiausiais metais Latvija jį vargu pajęs išlyginti. Tačiau jeigu taip ir pasilykų, tai Latvija šioje konferencijoje tik prašytų savo kaimynus atminti pasyvą ir esant geriams savo kraštų reikalų gynejams, neskaityti per daug jeigu kas nors ir susidarytų Latvijos naudai. Latvijos, Estijos ir Lietuvos likimas, kaip pabrėžia latvių laikraščiai, padėtis ir ateitis rodo, kad šios valstybės savo ekonomine ir politine gerove gali sustiprinti tik glaudaus susipratimo ir bendradarbiavimo kelių eidamos.

daug pagelbėjo didelio vargo sulaukusiems žmonėms. Ši draugiška pasistatė sau tikslu—placiu mastu šelpti medžiaginai ir remti moraliniai visus tuos, kurie tokios pašalpos ar paramos yra reikalingi ir suieškoti darbo visiems tiems, kurie gali darbą dirbti.

„Žmogaus globos draugija“ iš turtingesniųjų Lietuvos gyventojų renka net paprastus skurlius, suplyšusius batus, sulūžusius baldus, kad ir paprasčiausi trantus, atliekamus, rubus ir visą kitą ir juos sunaudoja pagalbos reikalingiems. Draugija jau įsitaisė savo dirbtuves, ir jose sutaisyti visi nuo kitų atliekami daiktai tampa pakenciamu drabužiu, avaline, kuriomis ne vienas vargšas yra aprengtas ar apautas. O tai ypač svarbu artinantis rudeni ir žiemai. Draugijos pastangomis prie didesnių namų ir gatvėse yra įrengtos tam tikros dėžutės, kurias Lietuvos gyventojai įmeta nereikalingus daiktus. Juos draugijos žmonės paima ir išdalina vargantiesiems.

Norėdama savo veikimą praplėsti, dabar „Žmogaus globos draugija“ verbuoja savo narius ir iš jų mokesčių išlaiko keletą vargšams skirtų valgyklių. Jose už pietus ir kitoki maistą pagalbos reikalingi nieko nemoka, o visi kiti neturtingieji moka tik 5 lietuviškus centus.

Lietuvoje Tiesiami Nauji Plentai ir Geležinkeliai

Lietuvoje dar yra tokių vietų kurioms artimiausias plentas ar geležinkelis yra už kelių kilometrų. Vasarą su plentu ar geležinkeliu susisiekti visiškai lengva, nors ir tolesnis galas kelio būtų. Bet kai ateina šlapas pavasario ir rudens laikai, kurie labai pabūrina Lietuvos kelius, tai ukiniškai yra labai sunkiai įmanomas padoresnis susisiekimas. Lietuvoje jau seniai suprasta, kad keliai, tai yra žmonių ekonominio gyvenimo arterijos. Juk be gerų kelių krašto kultura ir žmonių gerovė negali pakilti. Šitą tiesą supranta netikai Lietuvos valdantieji sluoksniai, bet jau ji eina iš plačiųjų Lietuvos visuomenės sluoksnių.

Neseniai Zarasų, Alytaus, Seinų ir Panevėžio ukininkai nutarė akd jems tose vietose būtų parūpinti nauji plentai ir geležinkeliai. Ukininkai net sutiko patys dirbti plentų ir geležinkelių statybos darbus, savo arkliais vežti statybos medžiagą, žvyrą, smėlį, akmenis ir t. t. Turint galvoje, kad Lietuvos ukininkai pasižadėjo tiek daug pagalbinį darbų atlikti, tai ir naujų plentų bei geležinkelių statybos klausimas lengviau sprendžiamas.

Numatoma, pravesiti naujas geležinkelių linijos Zarasų ir Utenos bei Seinų ir Alytaus ruožuose. Plentus numatoma pastatyti Panevėžys—Ramygala—Kaunas; Kaunas—Jurbarkas—Raseiniai—Klaipėda. Tai yra patys svarbiausieji Lietuvos teritorijos ruožai, kurie dar neturi padoraus susisiekimo. Kitose vietose nors nėra geležinkelio ir plento, bet yra geri žvyruoti pirmos rūšies vieškeliai.

Šių Lietuvos sričių gyventojai sužinoję, kad jų rajonuose bus statomas plentas ar geležinkelis, labai apsidžiaugė. Jie siūnė įtakingesnių žmonių atstovų

įvairias valdžios įstaigas, prašydami darbą kuo greičiau pradėti. Kai kurie darbai bus pradėti dar šiais metais. Kiti tikimasi, kad bus vykdomi ateinančiais metais. Lietuvos valdžia yra nusistačiusi pirmiausiai sutvarkyti krašto susisiekimą, o paskiau jau vykdyti ne taip svarbius anttraulius darbus. Tvarkant susisiekimą, gretimai dar iškyla ir tinkamų tiltų statyba. Nors jau daug tiltų yra pastatyta, nors, jie suryjo nemažai pinigų, tačiau jų dar daug reikalinga ir dar daug jie pareikalauja pinigų.

Vykdančios tokias plačius krašto susisiekimo gerinimo darbus, susisiekimo gerinimo darbus bus aprūpinta keli tukstančiai darbininkų nuolatinių kelių metų darbu. Tuo būdu pagerės netik Lietuvos gyventojų kultūrinis bei ekonominis gyvenimas, bet ir bus Lietuvoje visiškai išreikštas nedarbo klausimas. Ligi šiol susisiekimo gerinimo klausimas Lietuvoje buvo statomas ne pirmoje eilėje. Lietuvos visuomenė buvo užsidegusi visoki ausių nors ir menkos vertės paminklų statymu, tuo tarpu kai svarbiausieji reikalai buvo nustumti į šalį. — Tsb.

Lietuvos Miškai ir Ežerai

Netik Lietuvos poetai, bet ir svetimų kraštų plunksnos žmonės apie Lietuvą dainuoja, kaip daugybės ežerų šalį. Žinoma, Lietuva čia negali pranėkti savo netolima kaimyne Suomiję, kurioje ežerų yra apie 60,000. Tačiau ir Lietuvoje ežerai yra vadinamojo ledynų laikotarpio padarinys.

Senovėje Lietuvoje ežerų plotas buvo didesnis. Bet daugelis ežerų palengvėle apaugo žolėmis ir samanomis, arba pavirto pelkėmis. Dar ir šiandien galima užtikti bevaikstant po buvusių ežerų vietas klampių pelkynų, kurie sudaro povojį juose nūgrimsti.

Daugiausiai ežerų yra Lietuvos žiemii—rytuose, Zarasų ir Utenos apskrčiuose. Kita ežerų sritis, tik ne tokia jau gausinga, yra Lietuvos šiaurys—vakaruose, apie Telšius ir žemaičiu garsiuosius kalnus. Lietuvos pietuose, dąkų krašte irgi yra gana daug ežerų. Taip pat ežerų yra ir okupuotame Vilniaus krašte.

Didžiausiuoju Lietuvos ežeru laikomas Narocių ežeras, dabar lenkų okupuotas. O giliausiuoju ežeru, vieni laiko Daugų ežerą, kiti Platelių Stambiasieji ežerai yra: jau kaip pamintėi Narocių, Daugų, Platelių, Sarty, Rubikių, Parsėzeris, Rekašajo, Siesarčio, Tauragnų, Zarasų, Drukštų, Švyrių, Melelių, Obelių, Dūsios, Veisėjo, Vištyčio, Vygrių, Dukšto. Apie kiekvieną Lietuvos ežerą ir jo atsiradimą žmonių lupoose šiandien dar skamba įvairiausi padavimai, pasakos ir net dainos. Tai žinoma daugiasial laudies vaizduotės padarinys, tačiau jis lietuvio būdai ir sielos gyvenimui yra labai charakteringas.

Savo plotu Lietuvos ežerai yra nedideli, didžiausias turi apie 24 kvd. kilometrus, gi giliausias apie 60 metrų. Tenka pažymėti, kad Lietuvos ežerai yra labai žuvingi.

Lietuvos miškai dar senovėje skambėjo, kaip neišbrendamos girios, pilnos įvairiausių žvėrių, žvėrelių, kurių buvo minimi įvairiausiai elniai, šernai, briedžiai, lokiai ir kitoki sutvėrimai. Šiandien jau Lietuvos girios yra smarkiai išnykusios ir tiktai iš jų liko vien girelės. Girių plotai anksčiau buvusieji neišbrendami, dabar jau tapo derlingais laukais, jų vietose išaugo miestai ir miesteliai.

Bendrai imant, Lietuvoje miškų plotas sudaro apie 17% visos teritorijos. Senovę, kaip jau rašyta, tas plotas buvo šimteriopai didesnis. Skaitant hektarais dabar Lietuvoje miškų yra apie 836,000 ha. Daugiausiai yra spiguotųjų medžių, (eglių ir pušų). Eglė yra apie 252,000 ha, o pušų—207,000 ha. Lapuočių medžių daugiausiai pasitaiko alksnių, epušių, biršių, liepų, skirpstų, uosiu, azuolių ir kitų.

Dabar Lietuvos miškuose jau nebėra tu didelių žvėrių, apie kuriuos byloja senosios Lietuvos istorija. Retkarčiais dar miškuose pamatys briedį, kiek dažniau stirną, kiškius, voveres. Šie žvėreliai irgi taip retai, kad kai kurie jų uždrausti medžioti. Apie senovės Lietuvos miškus ir lietuvių literaturoje yra gražus perlas. Tai vyskuop Antano Baranausko, žymaus Lietuvos poeto parašyta poema „Anykščių šilėlis“.

Kas yra Lietuvos Lenkai

Dažnai mums tenka išgirsti kalbant, ir spaudoje skaitant, kad Lietuvoje nemažas procentas lenkų, kad jie vienas ar kitais budais stengiasi savo lenkiškumą demonstruoti. Taip pat ir lenkų spaudoje nuolatos sklaidžia tųsčius burbulus, kad Lietuvos lenkai yra persekiojami ir kad trukdomas jų kultūrinis veikimas. Tačiau įsigilinę į šį klausimą ir jį panagrinęje iš esmės, tuojau matome, kad lenkų spaudos sklaidžiamos paskalos yra tųsčios, kaip pelų maišas.

Iš kur gi atsirado Lietuvos lenkai? Vienas kitas jų procentas dar senaisiais laikais atsikėlė iš Lenkijos ir apsigyveno Lietuvoje. Tačiau didžiausia jų dalis yra ne lenkai, bet sulenkėjusieji lietuviai, daugiausiai bajorai, kurie pamynė savo tėvų kalbą, papročius ir nuėjo svetimųjų dievamams tarnauti. Juk iš istorijos mes žinome, kad kai Lietuva ir Lenkija padarė personalinę uniją, tai ir Lietuvos didikai nukrypo Varšuvos pusėn. Jie Lietuvos reikalų beveik nežiūrėjo ir patys visiškai sulenkėjo. Prisigėrė svetimio raugo, lenkiškos kultūros, jie tą kulturą stengėsi skiepyti ir Lietuvos sodžiaus žmonėms. Tačiau lietuviškas kaimas per amžius budamas ištikimas savo tautiniams jausmams, ir lietuviškomis tradicijoms, nepasidavė bajorų pagundai.

Anksčiau buvusieji dvarai Lietuvoje buvo tas lietuviško kaimo lenkinimo lizdas, iš kurio i visas puses sklydo piktošės. Ilgus šimtmečius užsitęsusi baudžiava Lietuvoje išaugino vieną kitą padlecą, kurio ainiai dar ir dabar mėgsta save vadinti lenkais. Daug silpnabūdių žmonių patraukė savo pusėn vadinamoji lenkiškoji „aukšta kultura“. Tačiau tos kultūros „aukštības“ mums labai gerai atvaizduoja objektyvioji istorija.

Tai ir yra visos tos priežastys, arba teisingiau pasakius, visi tie diegai, iš kurių yra išaugę šien-dieniniai Lietuvos lenkai. Kaip lenkai jie yra tik iš kailio. Tačiau jų kraujas yra grynai lietuviškas. Kai su vienu kitu tokiu lenku imi kalbėtis, ir jam priminti Lietuvos senovę, jo protėvių lietuviškumą ir jo dabar padarytą tautinę nuodėmę, tai toks „lenkas“ ima gailėtis ir ne vieną jį grįžta į tikras lietuviškumo vėžes.

Kauno ir Panevėžio apskrityje yra tokių vietų, kurios išimtinai apgyventos tokių „lenkų“. Didele dalis jų jau yra lietuviškai susipratę ir dabar gailisi savo padarytos klaidos. Jie nenori šiandien save vadinti lenkais, vaikus leidžia į lietuviškas mokyklas, patys namuose stengiasi jau lietuviškai kalbėti ir net stengiasi savo pasuose istaisyti tautybę, perrašydamis, kad jis yra lietuvis. Paskutinysis Lietuvos gyventojų surašinėjimas rado, kad Lietuvoje yra tik 2,8% lenkų. — Tsb.

Skaudi Meilės Tragedija Lietuvoje

Netoli puikiai dabintų Ventos pakrantių ties Vieksnių miesteliu gyvena stambus ukininkas Pikevičius. Jis turi 3 sunus ir vieną gražią dukterį Emiliją 22 metų amžiaus. Tame pačiame Vieksnių miestelyje gyvena Simas Ražasuskas, jaunas, dailus, blavrus ir darbštus vyras, vieni-tėlės senos motinos paguoda. Pikevičiūtė — Ražasuskas graži pora ir vienas kita mylėjo. Tačiau ji buvo turtinga, o jis paprastas miestelio rimorius, be turtų, bet darbštus ir savo gabumais galintis juos sukrauti.

Senis Pikevičius draudė savo dukteriai draugauti su Ražasuku. Daug kartų įsimylėjęs jaunaitis lankė Pikevičių namus, daug kartų jis prašė gražiosios Emilijos rankos, tačiau visados sutikdavo griežtą jos tėvo pasipriešinimą. Pagaliau vieną kartą Pikevičius Ražasuską net išvyjo iš savo namų, pagraisindamas, kad tas būtų paskutinį kartą jo koja ten iškelta.

Rugpjūčio mėnesio 27-tą dieną Pikevičiūtė su savo mylimuoju susitiko savo tėvo gražiame pušyne. Po 5 valandų susitikimo, pavakare pasigirdo skardus šūvis, kuris Emilijai atėmė gyvybę. Ražasuskas lyg iš proto išėjęs, revolveriniu rankoje nubėgo į Pikevičius namus ir juos padegė. Subėgusieji kaimynai stvėrėsi namus ginti. Kai jau buvo liepsna užgniauzta, įbėgusieji į sudėgusiuoju namų vidurį iš po griuvėsių ištraukė ir Simo Ra-

Atvirutės!

Pasiskubinkit Jas Isigyti

Airiogalos
Alytaus
Aukštadvorio
Betygalos
Biržių
Čekiškės
Daugų
Ežerėnų
Garliavos
Grinkiškio
Griškabudžio
Jonikėlio
Joniškio
Jezno
Josvainio
Kaltinėnų
Kalvarijos
Kartenų
Kazliško
Kazlų Rudos
Kelmės
Krekinavos
Kretingos
Kursėnų
Kvėdnaros
Kupiškio
Kamajų
Kauno
Kėdainių
Klaipėdos
Kražių
Krosnos
Kupiškio
Kurtavėnų
Laukuvos

Lazdijų
Leliūnų
Leipalingio
Liškevės
Mažeikių
Mažionių
Meškučių
Miraslavo
Mosiedies
Marijampolės
Naumiesčio š. A.
Naumiesčio T. A.
Nemakščių
Onušio
Panevėžio
Paplės
Pakražantės
Pakruojo
Paliūnės
Pilviškių
Plungės
Pumpėnų
Ramygalos
Raseinių
Raudenų
Smilgių
Šakių
Stakliško
Šeduvo
Šilalės
Šilalės
Seirijų
Seredžiaus
Simno

Salakų
Salantų
Sidabravo
Sintautų
Skandinavės
Skuodo
Stulgių
Šilavos
Švėkšnos
Taujėnų
Tytavėnų
Tauragės
Telšių
Utenos
Udrijos
Ukmergės
Veisiejų
Viduklės
Višakio Rudos
Vabalinko
Vadoklių
Varnių
Veliuonos
Vešvėnų
Viekšnių
Vilkaviškio
Vilkijos
Vilniaus
Vosiliškio
Žaslių
Žagarės
Žemųjų

Norintieji isigyti kaikiurios iš viršuje sužymėtų Lietuvos vietų ir miestų vaizdus atvirutėmis, galit juos gauti Amerikos Lietuvio Knygynne sekančiu patvarkymu: Kas prisiys **25¢**, tas gaus **3** vaizdus; kas prisiys **50¢**, tas gaus **7** vaizdus; kas prisiys **\$1.00** tas gaus **14** vaizdų. atvirutėmis. Viena atvirutė **10** centų. Kreipkitės sekančiu adresu:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Kaip Šelpiami Lietuvos Vargšai?

Dabar visiems tenka pergyventi sunkius laikus. Tačiau ypatin-gai sunkioje buklėje yra atsidurę įvairūs ligoniai, paliegėliai, žilos senatvės susilaukę, bedarbiai ir jų šeimos, našlės, našlaičiai ir t.t. Tad ir neuostabu šiandien matyti vis didėjanti skaičių elgetaujančių, kurie, skurdaus gyvenimo ir bado verčiami, griebiasi šios paskutinės gelbėjimosi priemonės. Visa tai visiems tenka matyti savo akimis.

Tačiau mums pilnai supranta-ma ir tai, kad net ir turtingiausią gali ištikti vienokis ar kitokis smugis, kad ir jam gali kada nors būti reikalinga broliška ranka. Tačiau paskirų asmenų pastangos gelbėti įpuolusius į vargą žmones šiandien yra beveik neįmanoma. Čia reikalinga vieningas darbas, glaudus visuomenės bendradarbiavimas.

Lietuvoje vargšam padėti yra keletas labdarinių draugijų. Jos pradėjo steigtis dar prieš didįjį karą, bet savo veikimą išvystė tik nepriklausomos Lietuvos gyvenimo metais. Vienos jų yra nudirbusios gana didelius darbus toos kiek mažiau pasizymėjusios savo veikumu, tačiau jos visos siekia labai gražių tikslų ir yra Lietuvos visuomenės duosniai remiamos.

Šioje srityje nemažus darbų jau padarė tik antri metai gyvuojanti Lietuvoje „Žmogaus globos draugija“. Ji pernai suorganizavo plačias rinkliavas ir

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA

Parduodam Laivakortes keliaujan-tiems į Lietuvą ir atgal. Pagalbėsim ilgaut Pasmu. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Affidavitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiame pinigus Lietu-voje Doleriais arba Litais. Visus vieš-minėtus reikalus atlieka Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių Lietuvai-tių, kuri pati neseniai važinėjo Euro-poje ir žino visas kelionės smulkme-nes. Gali užtvirtinti svarbius dokumentus Notary Public antspaudo. Kam eit pas svetintaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agenta, kuom-it jus gaiti kreiptis į tikrą, autorizingą agentūrą—pas savikūlis, kur gau-sit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

VIENTELĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujan-tiems į Lietuvą ir atgal. Pagalbėsim ilgaut Pasmu. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Affidavitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiame pinigus Lietu-voje Doleriais arba Litais. Visus vieš-minėtus reikalus atlieka Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių Lietuvai-tių, kuri pati neseniai važinėjo Euro-poje ir žino visas kelionės smulkme-nes. Gali užtvirtinti svarbius dokumentus Notary Public antspaudo. Kam eit pas svetintaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agenta, kuom-it jus gaiti kreiptis į tikrą, autorizingą agentūrą—pas savikūlis, kur gau-sit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. 5-1094

Parinkini Veikalai Lietuviškam Teatrui

- 1) — ATGAILA —**
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 36. Kaina 25c.
- 2) — Atsiliepė širdelė —**
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir
Grybų Mišinys —
Vaikių teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pustl. 32. Kaina 25c.
- 3) — Bijunėlis — Komedija —**
ir drama 4-se veiksmuose 6-se at-dingimuose su dainomis. Pa-rasė žymus dramaturgas V. Na-gurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.
- 4) — DĖDĖ APSIRIKO —**
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 27. Kaina 20c.
- 5) — DOROS SARGAS —**
3-jų aktų drama, veikalas iš bau-gio gražių namus Kaune, Tau-ragėj, Utenoje, Anykšciuose, Va-rėnoje, Kelmėjė. Rugsėjo 2-ą dieną toki dideli šaulių namai buvo iškilmingai pašventinti Utenos apskrityje, Saldutiškyje. Šaulių namuose busiasi visos kultūrinės Lietuvos organizaci-jos.
- 6) — Jonas Burbulas —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyrai. Pustl. 31. Kaina 25c.
- 7) — Pirmą ir Paskutinį Kartą —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pustl. 26. Kaina 20c.
- 8) — Po Apgarsinimui —**
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 28. Kaina 30c.
- 9) — Sušaldyta Dėdienė —**
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvu-mo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.
- 10) — VAIKU TEATRUI —**
Keturius Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Visi veikalukai vienoj knygelėj. 15 pustl. Kaina 15c.
Iš šia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie vis parinktinai pritaikyti Lietu-viško teatro scenai. Jų pažymėtos kainos sudaro \$2.90, bet imant visus ant sykio, pasisiusim už \$2. Adresuo-kite šitai:

Amerikos Lietuvio,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

JAUNIMO SKYRIUS

IŠ JUOZO NARUSEVICIAUS RAŠTŲ

MUSĖS

Kaip mės nepanašios į musų motiną, kalbėjo labai mažos, be kojų, kirmelaitės. Jų labai daug arklidė ant mėšlo tupėjo. — Žiūrėkite, — kalbėjo didžiausioji kirmelaitė, — musų motina turi kojas ir tai ne viena porą, o net tris. Kokių turi puikius sparnelius, linksmai sau iš vietos į vietą lekioja. Ar į ją panašios niekuomet nebusim? — O, bukite kantrios, — susuko voras, ir jūs busite panašios į savo motiną. O, kad tai greičiau įvyktų! — šaukė kirmelaitės.

Netrukus mažos kirmelaitės sustorėjo, suvis nekrutėjo, stora odele apaugo, o už kiek laiko iš tās odelės išėjo jaunos muselės, į motiną panašios.

Kaip tuomet jos džiaugėsi, lekiojo be paliovos į visas puses, garsiai žimbdomos. Žmonės inkiriomis musėmis labai nusiskųsdavo, o jos sau linksmai skrajavo, zum, zum, apie nieką nesirupinant.

Už kiek laiko į tą pačią arklidę atlėkė ir ant mėšlo vėlei šviežius kiaušinėlius sėdėjo.

BITELĖ

Zum, zum lekiojo darščios bitelės iš lauko į avilį. Vienos nešdavo medų į korius, kitos iš vaško korius lpydavo, o visos vėlei grįždavo, atsitupdavo ant gėlių, idant iš jų saldumą iščiulpti.

Kitos tuo pačiu laiku rinkdavo nuo gėlių vašką. Namelis, kuriame bitelės gyvena, tai avilys, žmonių iš medžio padarytas. Tame avilyje jų labai daug buvo. Zum, zum, aplinkui lekiojo, o jeigu kas nors norėjo į avilį prisitrinti, tai į jį įleisdavo savo ilgą adatą, savo geluonį.

SKRUZDELĖ

Darščios skruzdelės sau butą budavo. Viena jų nešė šiaudelio gabalėlį, kitą šipuliuką, sausą medžio spygliuką, o nors tai visa buvo joms labai sunku, kantriai ir ištvermingai nešė į tą vietą, kur namelis budavot. Prie darbo visos linksmai sukinėjos, nei ant valandėlių nesuštojant. Taigi ilgai netrukus sau puikių namelių išbudavo. Iš tolo atrodė, lyg kad mažas kalniukas. Jis buvo kelių aukštų, turėjo puikius priangius ir koridorius.

Vaikų burelis ties skruzdelių rumais sustojo. Vienoj valandėlėje skruzdelės, bijodamos del savo rumų saugumo, vaikam ant kojų užkopė. — Biauirus skruzdelynas — šaukė vaikai, nuo tos vietos atsitolinant. Tuo laiku biauirus skruzdelynas, kaip jį praminė vaikai, buvo gražiausi skruzdelėm rumai. Daug darbo padėjo, kol juos išbudavo. Skruzdelės duoda vaikams panašiai, kaip bitelės, gerą pavyzdį, kaip reikia stropiai ir ištvermingai darbuotis ir darbą mylėti. Taigi, vaikeliai, tingėjimo valandoj mokykitės nuo skruzdelių darbštumo: jos mažos, o kaip gražiai, sutartinai dirba, o kaip jūs, dideli galit tinginiauti?

PASIKALBĖJIMAS APIE VIŠTĄ

Onytės mama turėjo gražią viščiukę. Visi namuose ją labai pamilo; turėjo puikias baltas plunksnas, o ant galvos raudoną, mesingą šuką. Onytė kasdien lesindavo ją puikiais geltonais grūdėliais, kartais duonos trupinėliais arba smulkiomis mėsos gabalėliais. Taigi baltoji vištaitė tokiems skanėšiams labai ir labai džiaugėsi. Visus ligi vienam suledavo, vandeniu užsigeriant. Pavalgiusi, vaikščiojo po kiemą patenkinta. Ten įneidavo į visą vištų būrį. Gaidys tai buvo rimčiausias visos draugijos narys. Tolydžio sau linksmai giedodavo, o visos vištos su nusistebejimu į jį žiūrėdavo. Onytė labai tūnydavo, idant vištos į jos darželi neinėtų. Jos mylimoji, baltoji vištaitė kartą didelį nuostolį padarė. Savo stipriomis kojomis taip ilgai kapstė, kol visos gėles iš žemės iškapstė. Baltoji vištaitė savo mažajai šeiminiukei didį nesmagumą padarė.

Išaušus pavasariui, kai lauke buvo šilta ir malonu, baltoji vištaitė ant kiaušinių tupėjo. Labai stropiai dieną ir naktį tupėjo. Mergaitė negalėjo sulaukti, kada mažas viščiukas pamatysianti. Vieną kartą žiūrė, o kiaušinis po višta buvo skylėtas ir iš jo mažytė viščiuko galvelė spokso. Cip, cip, kažkas cypsėjo kiaušinyje ir, pagaliau, puikus geltonytis viščiukas iš luksto išsirito. Onutė iš džiaugsmo rankutėm suplojo. — Palauk, — kalbėjo motina į savo dukrele, — tai dar pirmutinis, pamatysis, kiek dar bus mažų viščiukų. Netrukus baltoji vištaitė vaikščiojo po kiemą, o paskui ją sekė viščiukų burelis. Ko! ko! šaukė mama viščiukas, išmokysiu jus kirmėnėlių ieškot, išmokysiu jus žemėje apstyti, tiktai manęs laikykite.

Cip, cip, cip, cip, atsakydavo maži viščiukai — išmokyk mus visko, brangi motinėle. Mažoji Onytė dabar ištikrųjų turėjo kuo rūpintis: ji buvo tikra viščiukų globėja.

GAIDYS

Po kiemą vaikščiojo gaidys, visi juomi gerėjosi. Jo plunksnos buvo rausvos, o jo puikiuoji uodegoji visokios spalvos žibėjo. Galva, ant kurios buvo matyti puikios raudonos šukos, labai aukštai nešiojo. Buvo labai išdidus, kad gaidžiui gimė. Anksčiau rytą, kai saulutė vos tik švist pradėjo, garsiai giedodavo: kakarieku! kakarieku! Tuo giedojimu budindavo visus, kurie dar saldžiai miegojo. Tik vienas dalykas buvo negera: puikus gaidelis labai biauriai ydą turėjo. Kai kitą gaidį sutikdavo, mušdavo su juo kuobaisiais. Taip ilgai snapu jį drūčiai mušdavo tai per galvą, tai per sparnus, kad nekartą ligi kraują sumušdavo. Taip kariavo mažas gaidelis, kol, pagaliau, jį patį vištininke uždarė.

O, tikrai užtarnauta bausmė jam teko!

Kartais pasitaiko, kad ne vie-

nas kudikis būna į tą gaiduką panašus. Kaip manote, kuo jis gali būti į jį panašus?

Labai nesmagu iš šalies žiūrėti, kad nekartą pešas, kaip gaidukai. Nuo tokių vaikų visi traukiasi į šalį, arba prašalinama juos nuo kitų vaikų, kaip tai buvo padaryta kieme su gaidžiuku.

ŽĄSIS

Ga, ga, ga, vaikščiojo po pievą žąsis, balta kaip sniegas. Linksmai žolele pešiojo. Ga, ga, atsakydavo kitos žąsys, eikš plaukiot su mumis ant vandens. Žąsis nesidavė du kart prašyti ir tą pat valandėlę jau šale savo draugų atsirado. Viena už kitos sau plaukiojo tyram vandenyje. Netoli nuo plaukiojančių žąselių sėdėjo sau mažą piemenėlė ir taip sau galvojo: Kaip tai gera, kad musų žąselės tokios riebutėlės, tegu dar truputį paauga, o mama mums iškęps puikios žąsienos, iš plunksnų bus Joneliui priegalvėlė, o taukais mama mums duoną užteps, tai bus skanu!

Už valandėlės mažoji piemenėlė savo žąselės namo varėsi.

KALAKUTAS

Glu, glu, glu, širdo kalakutaš ir bėgo paskui mergaitę, kuri turėjo tokią suknelę, kaip jo raudoni karoliai, prie kaklo kabančiai. Beširdamas be paliovos gliuksėjo, sparnus skėčiojo ir žemyn nuleisdavo, o kojomis vietoj mindžikavo.

Mergaitė bėgo nuo supykusio kalakuto.

Kartais ir vaikučiai širsta ir be jokios priežasties daužosi, kuomet kiekvienas nuo jų nusigrįžta ir bėga, panašiai, kaip mergaitė nuo kalakuto.

KARVĖ

Kas iš jūsų, vaikeliai, nematė besiganančių pievoje karvių? Jos patenkintos sau žolele pešioja, laiks nuo laiko garsiai bemykiant: mu, mu! Jau ligi šociai pavalgė, matomai, netrukus į tvartą sugrįžia.

Piemenėlis varo karves iš ganėklų, jos sau linksmai namo žingsniuoją. Maži vaikai jom iš kelio pasitraukia, nes jų ragų bijosi. Bet tos karvukės turi storus, stiprius ragus!

Beieidamos į tvartą, mosuoja ilga uodega į visas puses, kad muses nubaidytų.

Dabar grįžta į tvartą. Ten jau jų laukia moteris, kuri tuojau stoja prie melžio. Moteris tiek daug pieno primelžė, kad davė atsigeriti vaikams, kurie buvo tvarte. Skanus, saldus, piene-lis vaikams labai patiko; buvo dar šiltas. Likusi pienu moteris paslėpė, idant suraugmus, numinti grietinę ir sviestą sumušti. Po išmelžio patenkinta karvė sau ramiai gulėjo, judinant snukį, lyg kažką graužė. Tai maistas, kurį pievoje suvalgė, grįžo jai vėlei iš skilvio į snukį ir kitą kartą iš palengvo kramto arba, kitaip pasakius, atrajoja.

Ne visi gyvuliai antru kartu kramto arba savo maistą atrajoja. Ožka, panašiai kaip karve, irgi tą-pat daro.

PIRMĄ KARTĄ Į MOKYKLĄ

Pirmą kartą į mokyklą Vaikučiai atėjo Ir bent kiek susipažinę Tarp savęs kalbėjo: — Busim geri ir mandagūs Daugiau neverkšlėsim Ir mokytojo klausysim Ir dorai gyvensim. O mokytojas jiems tarė: — Malonūs vaikeliai, Tesustiprina Aukščiausias Jūs iegas ir valią.

STASIUKAS

Mus Stasiukas Geras vaikas, Visad linksmas, Visad sveikas. Gerai žino, Kaip vadinasi, Kur gyvena, Kur mokinais. Skaity, rašo Atsidėjęs. Mandagumą Pamyklėjęs, Jis mokykloje Nedykauna, Pagyrimą Už tai gauna.

VAIKAS IR KATINAS

— Eikš į mane, katinėli, Mes pažaisim truputėlį — Sako vaikas į katuką, Bet šis uodegą pabruko Ir į vaiką prakalbėjo, Kurs paglostytį jį norėjo:

Liner's

VYRŲ KOSTIUMAI
P L O S Č I A I
VIRSUTINIAI ŽIPONAI

Centro Ofisas Dirbtuvė
73 Green g-vės Plymouth g-vės

KAILINIŲ DRABUŽIŲ
SANDELIS

Užlaiko Pigiausiomis Kainomis
Kiekvienas Drabužis Apdraustas

■ IŠVALYTI
■ SUPROSYTI
■ ATNAUJINTI

Dabar

Del Greito
Patarnavimo Pašaukit
5-5281

70¢

Už tą patį Aukštos Rušies
Valymo Patarnavimą, ku-
rį reikalaujate iš musų.

REIKALAUKITE

BOWLERS ALŲ

WORCESTERIO NUOSAVAS PRODUKTAS

ALAUŠ VARYKLA NUO 1883 METŲ

A T Y D A !

NORE'S KRAUTUVĖJE GALITE PASIRINKT IŠ
ŠIŲ GERIAUSIŲ DEGTINIŲ

Woodcock	Four Roses	Crab Orchard
Old Farm	Tom Hardy	Town Tavern
Seagrams — 7	Blackstone	Wolf Creek
Seagrams — 5	McBride's Old Shay	Royal Worcester
Seagrams — V. O.	Nite Club.	Skipper
Golden Wedding	Spur	Hennessy's 3 Star
		Bacardi Rum

G I N S

FLEISCHMAN'S DRY MR. BOSTON
GRAVES DRY HOLLOWAYS
GLEE CLUB DRY TOM COLLINS

Taipgi Įvairiausias Rušies Alaus ir Vyno
PRISTATYMAS UZDYKĄ I VISAS MIESTO DALIS
Čia Jūs Visuomet Bunate Nuoširdžiai Priimtas

NORE'S

159 WATER STREET — WORCESTER, MASS.

Prof. Z. Žemaitis
Persergsti II Lituanikos
Skridimą

Lietuvos Aero Klubo pirmininkas, prof. Z. Žemaitis, prisiuntė ALTASS valdybai kablegramą, kuri skamba sekančiais: "Oros Europoje darosi nepalankus. Patariame skridimą atidėti sekančiai vasarai". Gavusi tokį patarimą, ALTASS centro valdyba pranešė apie tai visiems kolonijū komitetams atsklaudama jų nuomonės ar patarimą priimti, ar tęsti su darbu toliau, neatsižvelgiant į persergėjimą.

Mirė "Rusijos Revoliucijos Močiutė" — Breškovskaja

Praga, Čekoslovakijoje. — Arti Pragos, rugs. 12 d. mirė Katrė Breškovskaja, vadinama "Rusijos Revoliucijos Močiutė", sulaukus 90 metų amžiaus. Paskutiniais laikais ji gyveno ukyje buvusio Rusijos dums (seimo) atstovo Archangeliskio. Apie mėnuo atgal pas ją atsilankė Al. Kerenskis, buvęs po caro nuvertimui Rusijos ministeris pirminkas.

Jinai sekė politiką social-revoliucionių partijos; ir po to, kai bolševikai nuvertė Kerenskio valdžią, Breškovskaja pasidarė griežta kovotoja prieš bolševikų politiką.

Katarina Breškovskaja gimė 1844 metais. Buvo dukte lenko dvarininko Konstantino M. Verigo, caro armijos generolo. Suaugęs ištekęs už grafo ir tapo žinoma kaip Breškovskaja. Nuo 26 metų amžiaus ji pradėjo darbuotis tarp kaimiečių, keliant juos kovon prieš carinę priespaudą. Kad geriau prie jų priegt, ji rengdavosi kaip paprasta kaimietė ir gyvendavo jų gyvenimu. Kelias gubernijas pėsčia apėjo, varydama savo propagan-

da. Už tą propagandinį darbą Breškovska 1874 metais buvo areštuota Chersono rėdyboj ir nuteista kalėjiman, o paskui buvo ištremta Sibiran, kur išbuvo 8 metus. 1885 m. grįžus atgal į Rusiją nebuvo pasyvē, ir todėl turėjo pasitraukt į užrubežį, kad išvengtų katargos. 1919 m. ji buvo atvykus į Suv. Valstijas Rusijos social-revoliucionierių misijos tikslais.

Praktikuojama
Jau ir Lenkijoje Linčius

London. — Jaunas vyrukas, kuris pavogė keletą obuolių nuo vienos senos moteries, kuri parduvinėjo juos prie Ryzdolo aikštės, Lenkijoje, buvo minios nulinčiuotas. Kuomet jaunuolis sukirsontos minios buvo naujumas, buvo pranešta policijai, kuri tuojau skubino į riaušų vietą, bet buvo jau per vėlu, nes jaunuolis rasta nebegyvas. Tai dar pirmas tokis įvykis Lenkijoje.

NAUJA MUZIKA

Iš Operetės "Lietuvaitės"

Choras, Solistas ir šiaip
Muzikos Mėgėjams

Parašė J. STEPONAITIS, muzika
pritaikė J. ŽILLEVICIUS

Čia sužymėta Visos Operetės
"Lietuvaitė" Dainos:

- 1) — Užtraukim, Jaunime —
- 2) — Ramiai Miegok —
- 3) — Vaikščioja —
- 4) — Vėl Susirinkom —
- 5) — Sveikas Drutas —
- 6) — Kur Mano Panytelė —
- 7) — Šokim, Šokim —
- 8) — Sveiki, Druti —

Chorai užsisakydami nemažiau 50 egz. kiekvienos dainos atskirai, parduosim po 5c egzempliorą. Muzikos formatas didelis, 9 1/4 x 12 1/4 coliu. Jei choras iš čia sužymėtų gaidų pasirinkt keletą ir prisiųs mums po 25c už kiekvieną egzempliorą, o paskui užsaisyktų 50 kopijų, pinigai bus atskaityti prie velesniojo užsako. Kreipkitės:
Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant žemės,
Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazi, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'Ų parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusb. Gražūs, tvirtai apdarai.
Kaina tik \$1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) siūskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Klebono Priimtuvės Aušros Vartų Parapijos Svetainėje

Rugsėjo 20-tą dieną, ketvirtadienio vakare, Aušros Vartų parapijos salėje įvyko metinė vakarienė ir klebono kun. Konstantino Vasio iškilmingos piimtuvės. Kun. K. Vasys buvo ką tik sugrįžęs iš Lietuvos, tai parapijonys kartu surengė priėmimą. Jaunų mergaičių grupę pasveikino klebonas, suteikė jam gėlių puokštę ir nulydėjo jį su visais svečiais prie garbės stalo. Aušros Vartų parapijos didysis choras sudainavo pasveikinimo dainas. Po tam, klebonui K. Vasuii atkalbėjus maldą, visi kartu valgė skaniai pagamintą vakarienę. Laikė vakarienės, mažesni dainininkų choras, vadovaujant Justinui Balsiui padainavo pasveikinimo dainas. Svečius linksmino gražiomis gaidomis, lietuviška orkestra, susidedant iš parinktinų jaunuočių.

Kaip tik vakarienė suvalgyta, prasidėjo įdomi programa, kurią išpilė gabūs muzikantai ir dainininkai: 1) Alfonsas Ginkus dainavo, g. pianu pritarė J. Žemaitis, vargonininkas; 2.) Alena Aliukoniūtė pagrajino armonika; 3.) panelė F. Manasaitė su jaunuočiu choristu padainavo duetą iš operos, pritariant pianu J. Balsiui; 4.) panelė Julė Rogliūtė padainavo solo „Pas Darželį Trys Mergelės“; 5.) vargonininkas J. Žemaitis ir Juozas Ginkus padainavo duetą, „Vedusio Dainą“; 6.) panelė Marijona Paruliūtė dainavo, tris kartus buvo iššaukta, Matilda Millerienė akumpanavo pianu; 7.) Juozas Ginkus padainavo solo; 8.) Justinas Balis ir Julė Metrikaitė padainavo duetą; 9.) Julė Metrikaitė dainavo solo, „Kartą Buvo Mergužėlė“ ir „Dzukų Bernučis“.

Prie specialio stalo sėdėjo daug garbingų svečių, dviasikių ir profesionalų: kun. P. Juškaitis, Cambridge, Mass.; kun. Juraitis, Athol, Mass.; kun. V. Puidokas, Westfield, Mass.; adv. A. Milleris; adv. K. Tamulonis; dr. Vaikšnoras; kun. S. Vembre; adv. P. Bubylys; kun. A. Petraitis ir kun. Morkunas, taipgi kiti, kurių vardus nesuspėta surašyti. Prie gabės stalo sėdėjo ir sekantieji veikėjai, kurie pasakė prakalbėles: Tėvas Marijonas Aleksandras Bubylys, iš Lietuvių Kolegijos Thompsone; kun. J. Urbanavičius kalbėjo visos dviasikių vardu; adv. A. Milleris kalbėjo nuo visu svietiškių. Kun. J. Bakanas buvo programos ve-

dėjas. Pabaigoje kalbėjo kun. Konstantinas Vasys, apie savo kelionės įspūdžius, kaip Lietuvos valdžia tvarko kraštą ir kaip žmonės ten gyvena. Papasakojo labai daug įdomių žinių, ypač apie buvusį bandymą sukelti perversmą. Prie garbės stalo tarnavo ponija Leonora Džiugienė ir panelė Felicija Zakariūtė.

Vakaro pabaigoje kun. J. Bakanas dėkojo visiems ukinininkams ir biznieriems už auksas, svečiams už atsilankymą, parapijos moterims ir merginoms už pasidarbavimą. Vardan parapijonų kun. J. Bakanas suteikė dovaną klebonui kun. J. Vasuii.

Žymaus Muziko Pargerbimo Bankietas Bostone

Bostonan atvažiavo apsigyvent su savo žmona Rapolas Juška, kurs užėmė vargonininko vietą S. Bostone, lietuvių šv. Petro parapijoje. Gerb. Juška yra vienas iš žymiausių ir gabiausių mūsų lietuvių muzikų ir mes lietuviai turėtume juos tinkamai savo tarpe priimti ir su jais arčiau susipažinti. Tu o tikslu, spalio 3-čią dieną, 7:30 valandą vakare, Westminster viešbutyje, Copley Square, Bostone, įvyks jų priėmimo benkieatas, ir kurį jau daug worcesteriečių gavo pakvietimus.

Pageidaujame, kad Bostono apylinkės inteligentai ir profesionalai skaitlingai pasirodytų ir tinkamai priimtų gerb. Juškų. Kad būtų žinoma, kiek asmenų bankiete dalyvaus, prašome kuoveikiausiai pranešti p. Charles J. Kalinauskui, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3357.

Parengimo Komiteto Nariai

Jaunimo Šokiai

Aušros Vartų parapijos choras ir Lietuvos Vyčių 116-ta kuopa rengia metinius šokus, spalio 5-tą dieną, penktadienio vakare. Parengimas įvyks „Wachusett Country“ Klube. Choro ir Vyčių pirmininkai, Juozas Leikus ir Bernardas Barysas yra šio parengimo komisijos pirmsėdžiai. Kiti komisijos nariai yra sekantieji: V. Rakeckaitė, T. Kazlauskaitė, A. Valentukevičiūtė, J. Kašėtaitė, L. Totilaitė, T. Stokšniūtė, J. Bulauka ir A. Manasas. Aušros Vartų jaunimas jau prieš keleta savaičių pradėjo platinti tikėtus ir praneša, kad tikisi sulaukt daug svečių ir apsurėt labai linksma laiką.

TELEGRAMA Šv. Jurgio Draugijos Nariams

Kaip jau pirmias buvo rašyta šiame laikrašty, kad draugija rengia visai uždumą pokilį vien tiktai del savo narių ir jų moterų. Taip, tarimas neatmainytas, ir viskas jau suruošta. Taigi kaip draugijos valdyba taip ir pokilio rengimo komisija kviečia visus draugijos narius atsilankyti ir buti tame pokily. Vedusieji nariai atėikit su savo moterimis, bet nesiveskit vaikų su savim, nes vaikai nebus įleidi. O nevedusieji nariai atsilankyti ir buti tame pokily. Vedusieji nariai atėikit su savo moterimis, bet nesiveskit vaikų su savim, nes vaikai nebus įleidi. O nevedusieji nariai atsilankyti ir buti tame pokily. Vedusieji nariai atėikit su savo moterimis, bet nesiveskit vaikų su savim, nes vaikai nebus įleidi.

P. S.: Kūrie neprigulite prie Šv. Jurgio draugijos (vyraini jaunikaiciai), bet norite dalyvauti aukščiau minėtame parengime tai galite tai padaryt tik su šia išlyga: atėikit tą vakara, kada ir visi eis į pokilį, ir išpildykite įstojimo aplikaciją ir draugiją užsimokant \$1.00; tas doleris bus sugražintas kada ateisite i draugijos susirinkimą priimt priesaikos. Sutirg nepamirškite dienos, nei valandos.

V. K., Valdybos naris

Suvienytos Draugijos Rengia Milžinišką Gegužinę

Ilgai laukėme visų draugijų pikniko, kuris įvyks sekmadienį, 30-tą rugsėjo, Maironio Parke, prie Quinsigamond ežero. Gegužinė prasidės tuo po pietų ir tęsis iki vėlomos vakare. Rengimo komisija nutarė užkviest visus Worcesterio lietuvius. Taipgi yra užkviestas visus lietuviškos draugijos ir abi parapijos imt dalyvumą šitame parengime. Komisijos nuo senai smarkiai rengėsi prie šito įvykio.

Šitas parengimas bus labai idomus tuomi, kadangi čion dalyvaus visos lietuviškos draugijos, visi Worcesterio lietuviai ir lietuvaitės, seni ir jauni, visi galės pasilinksmint, įsigert, užkast ir pasišokt.

Šito parengimo pelnas skiriamas Labdaringos draugijos labui ir parko užlaikymui. Visiems žinoma, kad Labdarybės draugija sušelpia visus be skirtumo pažvalgi, visus lygiai. Dabar kai tik proga paremt šita draugija imant visiems lietuviams dalyvumą šitame milžiniškame išvažavime.

Pastaba: Yra prašomi draugijų raštininkai priduoti savo draugijos išvažavimo darbininkų vardus ir pavardes, kad žinotus kur ką pastatyt prie rengiamosios pramosos darbo. Išvažavimo rengėjai — Antanas P. Milius, P. J. Račila

Nepaprastos Vestuvės

Anielės Latviutės su Jonu Zablecku vestuvės įvyko šv. Kazimiero bažnyčioje, šeštadienį, rugsėjo 22-tą, 10-tą valandą ryte. Bažnyčia buvo gražiai išpuošta rožėmis. Vestuvių pulkui įeinant i bažnyčią, grajino orkestra. Buvo tiek daug žmonių, kad policija turėjo padaryt vietą vestuvinininkam praeit. Kun. Augustinas Petrūkis atlikė apeigas, kun. J. Bakanas atlikė mišias, gi choras giedojo. Išeinant iš bažnyčios, orkestra vėlė grajino. Jaunųjų giminės or draugai nešiojo rožę. Elena Simonitūtė, iš Spencer, Mass., buvo garbės pamergė, gi garbės pabrolis buvo Juozas Savage, iš Leicester, Mass. Kitos pamergės buvo: panelės Lillian ir Mar-

garet Ahearn, iš Pakstono; A. Gražulitūtė, iš Worcesterio; Annelė Simonitūtė ir Julė Simanavičiūtė iš Spencer; pabroliai buvo Jurgis Giliis, Petras Savage, Adomas Macilionis, Jonas Burauskas ir Jonas Clemm, iš Worcesterio. Birutė Latviūtė, jaunosios sesuo ir Aldona Miliauskiūtė, vedė, procesiją; Marijona Dube, jauna mergaitė, barstė gėles, gi Stanislovas Butrius, nešė žiedus.

Po vestuvių, apie 200 svečių buvo priimti jaunosios tėvų, Antano ir Marijonos Latvių, North Spencer, Mass., ukyje. Visi kartu linksminosi prie stalo, prikrautų įvairiausiais skaniais valgiais ir gėrymais. Ponija Leonora Džiugienė pasakė tinkamą prakalbėlę, linkėdama naujai porelei laimingiausios ateities. Taipgi ji pareiškė: „Iš gražios Latvų šeimynėlės išrovė baltą lelijėlę atimų Zableckų ukininkų sunelis bijunėlis“.

Svarbus Pranešimas Šv. Liudviko Dr-jos Nariams

Šv. Liudviko draugijos susirinkimas įvyks spalio pirmą dieną, 1934 m., pusė po septynių vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Visi draugijos nariai kviečiami susirinkt skaitlingai, nes turim daug svarbų reikalų aptart ir bus išduota trijų mėnesių atskaityta.

Šio mėnesio pirmą pirmadienį, kada turėjo įvykt Šv. Liudviko dr-jos susirinkimas pripuolė amerikonių šventė—„Labor Day“. Iš tos priežasties buvo paskelbta vietos spaudoje, kad mūsų susirinkimas įvyks antrą pirmadienį. Tačiau buvo pamiršta kad kas antras pirmadienis buna L. U. Klubo susirinkimai. Todel, mes, komisijos nariai pasikalbėję, nutarėm susirinkimą laikyt antradienį, rugsėjo 4-tą, 1934 m. Atsiprašau dr-jos narių, kad įvyko klaida iš mano neapsižiurėjimo.

Raštininkas, J. Degesunas

Paskutinė Gegužinė Leicesterystery

Sekmadienį, rugsėjo 30-tą, įvyks paskutinė gegužinė, K. Lukošiaus ukyje, Leicesterystery. Kadangi jau oras keičiasi, dienos eina trumpyn, baigiasi ir parengimai tyrame ore, gi šis piknikas bus paskutinis. Todel kviečiām visus lietuvius iš arti ir toli atsilankyti i mūsų parengimą. Užkviesti geriausi lietuviški muzikantai, kurie per visą laiką grajis. Bus šokių, lietuviškų ir vėliausių. Rengėjai parupino skaniausius valgius ir gėrymus, kad svečiai butų priimti kuo svetingiausiai. Tai bus paskutinė proga „paužti“ gražiame K. Lukošiaus ukyje. Šią vietą jau veik visi gerai žino ir lengva surasti. Reikia važiuot Main gatve, i Leicesteryst, paskui už bažnyčios pasukt po kaire, Henshaw gatve. Kviečiām nuoširdžiai visus atsilankyt. Rengėjai

Pranešimas

Atjautos komitetas skelbia, kad užuojautos susirinkimas įvyks spalio 4-tą, 1934 m., kaip 7:30 vakare, 41 Providence gatvės, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Worcesterystery. Rėmėjai ir rėmėjos, malonėkite atsilankyti i minėtą susirinkimą.

Neatidėkit... Pirkite Savo KURĄ Dabar!

PAGARSEJUSIOS READING KIENTOS ANGLYS

- PEČIAUS \$14.50 tonas
- RIESUTINIAI \$14.25 tonas
- ŽIRNINIAI \$12.50 tonas
- APVALIOS ANGLYS \$14.25 tonas

Pasirašykite Koksų Kainų Užtikrinimo Kontraktą

KOKSAI \$12.50 tonas

Telefonuokite ar Rašykite

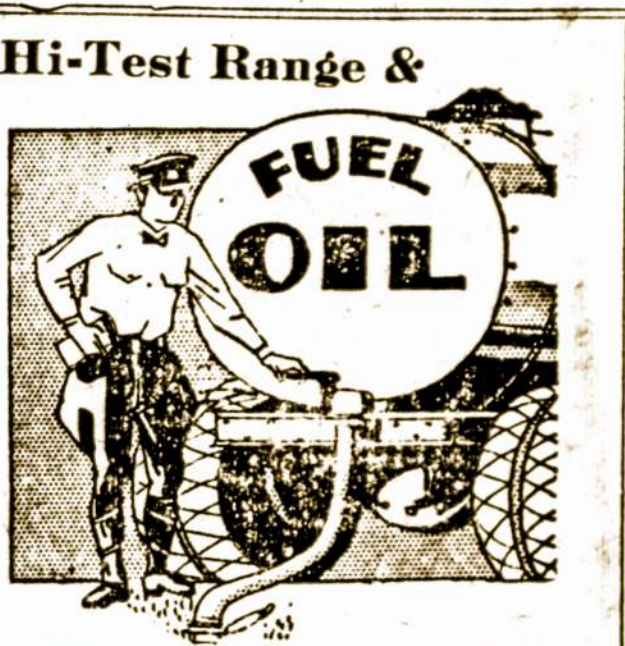
AMERICAN COAL COMPANY

124 GREEN STREET Worcester, Mass. DIAL 4-3261

NEAIMANUOK

Jeį turite sąskaitų, kurios turi buti apmokėtos, kad palaikyt jūsų kreditą geram stovy, mes suteiksim pinigų. Ateikite ir teiraukitės paš mus apie

544 NEW METHOD TELEFONAS MAIN GATVĖS Leidimas 210 LOANS 5-3181

Hi-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MELYNIEJI ANGLIAI, MUSU SPECIALISKUMAS

Aukštos Rušies Aliėjus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA

441 Millbury St., Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass. Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Phone 5-2576 Room 527 **Charles W. Tamulonis** Naujas Lietuvos Advokatas Prityres Teisių Žinovas Teiraukitės

390 Main g-vės—Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D. (VEIKSNER) LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS: Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare (Sekmadieniais sulig susitarimo) Tel. 5-7810

96 Vernon G-vės, Worcesterystery

Dr. Jonas J. Žemaitis 4 LAFAYETTE GATVĖS PASITARIMAS UZDYKĄ

Aš išgydysiu ir prašalysiu visus nuospaudas (corns) ir kietumus (calluses) abiejų kojų už 75 centus. Nereikia paskirt laiką išskent.

KOJŲ ARKŲ PARAMOS UŽ PRIEINAMAS KAINAS

MESSIER'S DINER Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.

49 Millbury Gatvės

T. J. COONEY CO PARINKTI ir IMPORTUOTI Vynas — Degtinė — Alus

Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką

Neskaityme už Alaus Dėžes MES KALBAM LIETUVISKAI

Tel. Dial 2-9960

82 Millbury St. — Worcesterystery

— Sveikas gyvas brolaul — Kur eism? — Na eism pas Česną — girdejau turi importoto gėrymo.

VILIAMAS ir ADOLFAS ČESNAI

90 Millbury Gatvės Worcester, Mass.

Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

MOTIEJUS A. CIVINSKAS Vienintelis Lietuvių Graborius Worcesterystery

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898 340 HARDING STREET

PARSIDUODA

Leicesterystery, du namai, turi po penkis kambarius, centralinį šildymą, gesą, elektrą. Parsiduoda po \$3500 arba apmainys už žemę. Visomis informacijomis kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Parsiduoda

Aštuonių kambarių namas, tvirtas, didelis sodas, gražus miškas, 9 akrų žemės. Našlė, palikusi viena, nori parduot už labai prieinamą kainą. Mrs. Nellie Narbut, 4 Sargent Street, Cherry Valley, Mass.

Vyrams ir Bernaičiams ANNEX

Filene's

DEL KRAUTUVĖS PERTVARKYMO IŠPARDAVIMAS

Dabar Tęsiasi!

Maždaug apie spalio 5-tą dieną, mes atidarysime naują populiarišką kainų krautu vė vė vyrams, ant pirmo, antro, ir trečio aukšto Annex. Pagal naujus sutvarkymus, kurie dabar įvykdomi, galite naudoti savo sąskaitas, pirkiniai bus pristatyti i namus uždymą, ir užsakymus bus galima duoti per pašta ar telefonu. Be to, šios krautu vės rėmėjai galės pasinaudot kitais patarnavimais, kurie buvo suteikti tiktai Didžiosios Krautu vės!

"PASTATYTA ANT VERTĖS, AUGA ANT VERTĖS"

DANTYS PLOKŠTELĖS

KURIOS TIKRAI TINKA

Daugiau nebadaukite del stokos valgių, kurių negalite valgyti. Jeigu turite tinkamas dantis ir galite turėti dantis — plokštelės kurios tikrai tinka —

Už Kainas Pritaikytas Prie Jusų Kišeniaus

IŠTRAUKIMAI

UŽMIGDANT AR UŽŠALDANT

Pasitarkite su Manim šiandien

DR. SHAWMUT, DENTIST, INC.

536 MAIN STREET Dial Brockton Office, 172 Main St. 2-6810 Fitchburg office, 410 Main St.

PRANEŠIMAS

Užsisakykite sieninius kalendorius dabar, kad gautum juos prieš šventes. Kreipkis Amerikos Lietuvis raštine, 14 Vernon gatvės.

Išnuomavimui

Penkių kambarių namas vienai šeimynai, maudynės, šilts ir šalts vanduo; 10c karu važiuot. Randa pigi. Mrs. Nellie Narbut, 4 Sargent Street, Cherry Valley, Mass.